

Analiza sytuacji na rynku pracy

w województwie lubelskim w 2019 r.

Opracowanie:
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
Wydział Badań i Analiz

Analiza sytuacji na rynku pracy

w województwie lubelskim w 2019 r.

Copyright by Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Redakcja: Beata Kędra

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

Publikacja elektroniczna: [Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie](http://www.wup.lublin.pl)

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych w druku
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła

Lublin 2020 r.

Spis treści

1 Wstęp	4
2 Rynek pracy	5
3 Poradnictwo zawodowe	39
4 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	42
5 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	48
6 Fundusz Pracy	51
7 Polityka informacyjna	65
8 Podsumowanie	72

1 Wstęp

Dokonując analizy sytuacji na rynku pracy należy pamiętać, iż problem bezrobocia, jest problemem złożonym i zależy od wielu czynników, m.in. od kondycji gospodarki, warunków ekonomicznych, społecznych. Sytuacja gospodarcza i stan rozwoju województwa, powiatów i gmin są punktem wyjścia dla powstawania nowych miejsc pracy oraz dają powiatowym urządowi pracy, jak i Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy, możliwość podejmowania różnorodnych działań wspierających zatrudnienie. Jednakże należy pamiętać, iż sytuacja z jaką mamy do czynienia na rynku pracy nie zależy jedynie od aktywności podejmowanej przez publiczne służby zatrudnienia.

Rok 2019, zarówno w Polsce, jak i w województwie lubelskim był kolejnym rokiem dynamicznych zmian, jakie zaszły i nadal zachodzą na rynku pracy. W związku z tym, w omawianym czasie, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie we współpracy z powiatowymi urządami pracy województwa lubelskiego podejmował się realizowania polityki zatrudnienia, w taki sposób, by jak najtrafniej dopasować działania, projekty i akcje do zgłaszanych potrzeb czy to pracodawców czy bezrobotnych. Potwierdzeniem takiego stanu rzeczy są dane i wskaźniki określające sytuację na wojewódzkim rynku pracy przedstawione w tym dokumencie.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie po raz kolejny przygotował „Analizę sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim”. Opracowanie skupia się przede wszystkim na działaniach realizowanych przez powiatowe urzędy pracy oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w 2019 roku w obszarze szeroko pojętego rynku pracy, które przyczyniły się do obniżenia poziomu bezrobocia w województwie, zwiększyły przedsiębiorczość oraz pomogły osobom wykluczonym i oddalonym od rynku pracy w powrocie do aktywności zawodowej.

Dokument ten stanowi realizację zapisów „Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm.). Każdego roku Sejmik Województwa Lubelskiego analizuje i ocenia sytuację społeczno–gospodarczą pod kątem tendencji i charakterystycznych zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy.

W „Analizie...” wykorzystano dane pochodzące nie tylko ze statystyk opracowywanych przez Wojewódzki i Powiatowe Urzędy Pracy, lecz również z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego.

2 Rynek pracy

Prowadzenie polityki aktywizacyjnej poprzez programy rynku pracy, realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, upowszechnianie doradztwa zawodowego w regionie, wzrost aktywności instytucji szkoleniowych, a także współpraca z pracodawcami, przyczyniły się do poprawy sytuacji na rynku pracy województwa lubelskiego. Potwierdzeniem słuszności podejmowanych przez publiczne służby zatrudnienia działań są przedstawione poniżej wskaźniki i dane statystyczne ukazujące poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Według danych Urzędu Statystycznego w Lublinie w 2019 roku, w województwie lubelskim, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 4,4% w porównaniu z 2018 rokiem. Największy wzrost zatrudnienia w grudniu 2019 roku, w porównaniu z grudniem 2018 roku odnotowano w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia – o 20,9%, budownictwo – o 10,7% oraz transport i gospodarka magazynowa – o 10,2%. Natomiast spadek zatrudnienia nastąpił w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Jeżeli natomiast chodzi o wynagrodzenia, to w 2019 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie lubelskim wyniosło 4352,10 zł, co oznacza wzrost o 5,5% w porównaniu z 2018 rokiem (rok wcześniej wzrost o 6,3%). Wzrost ten został odnotowany w większości sekcji. Największy wzrost wynagrodzeń był w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, w informacji i komunikacji oraz w administrowaniu i działalności wspierającej.¹

W 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem sprzedaż detaliczna przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych była wyższa o 12,9%, natomiast sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 7,9% (rok do roku). Najwyższy wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w sekcji „żywność, napoje i wyroby tytoniowe”; zaś najwyższy spadek w sekcji „pojazdy samochodowe, motocykle, części”.²

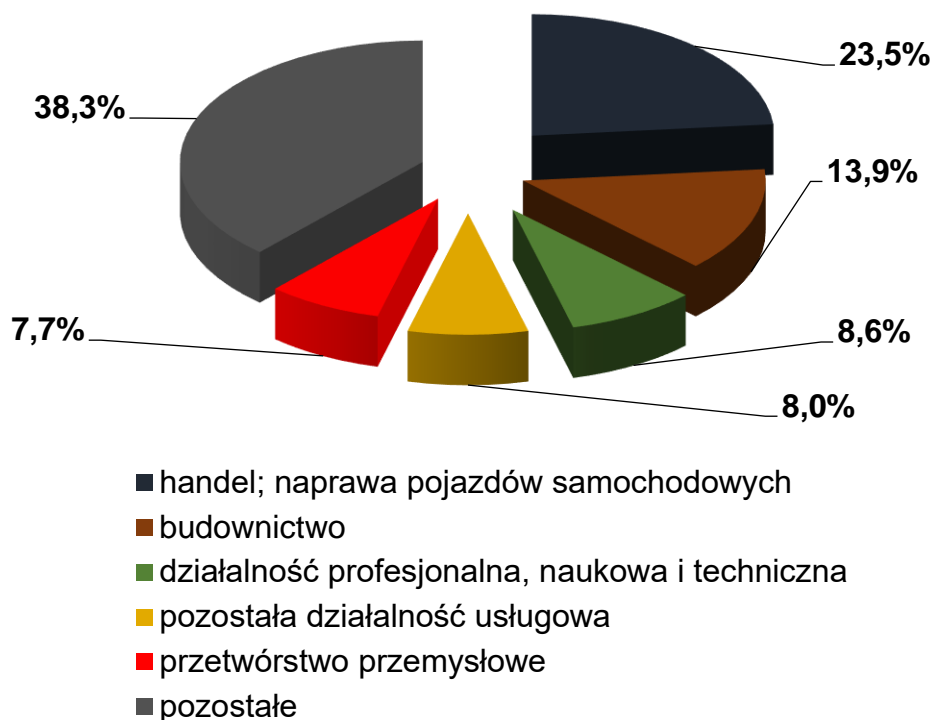
Poprawę sytuacji w gospodarce województwa lubelskiego widać było również we wzroście produkcji sprzedanej przemysłu (wzrost o 6,0%) oraz produkcji budowlano-montażowej (wzrost o 25,2%).

¹ Urząd Statystyczny w Lublinie, Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w grudniu 2019 r., dostęp: 29.01.2020 r.

² Urząd Statystyczny w Lublinie, Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie lubelskim, stan na koniec 2019 r., dostęp: 28.02.2020 r.

Rok 2019, był kolejnym rokiem, w którym nastąpił wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON, o 4 510 podmiotów w porównaniu z 2018 rokiem. Z danych Urzędu Statystycznego w Lublinie wynika, iż 31 grudnia 2019 roku w województwie lubelskim zarejestrowanych było 185 315 podmiotów, z czego 177 734 to firmy z sektora prywatnego. Stanowiły one 4,1% wszystkich podmiotów w kraju. Większość firm - 60,7% - miało swoje siedziby w miastach. W samym Lublinie siedzibę miało 24,9% podmiotów. Wśród wszystkich podmiotów największą grupę stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – ponad 75%. 23,5% firm prowadziło działalność zaliczaną do sekcji PKD handel; naprawa pojazdów samochodowych.³

Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD Stan w dniu 31 grudnia 2019 roku

Źródło: Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w woj. lubelskim. Stan na koniec 2019 r., Urząd Statystyczny w Lublinie, dostęp: 28.02.2020 r.

Rok 2019, to kolejny rok z rzędu, w którym dzięki wzrostowi gospodarczemu, zwiększonym inwestycjom i zapotrzebowaniu na pracowników nastąpił spadek bezrobocia - nie tylko w województwie lubelskim, ale także w całym kraju.

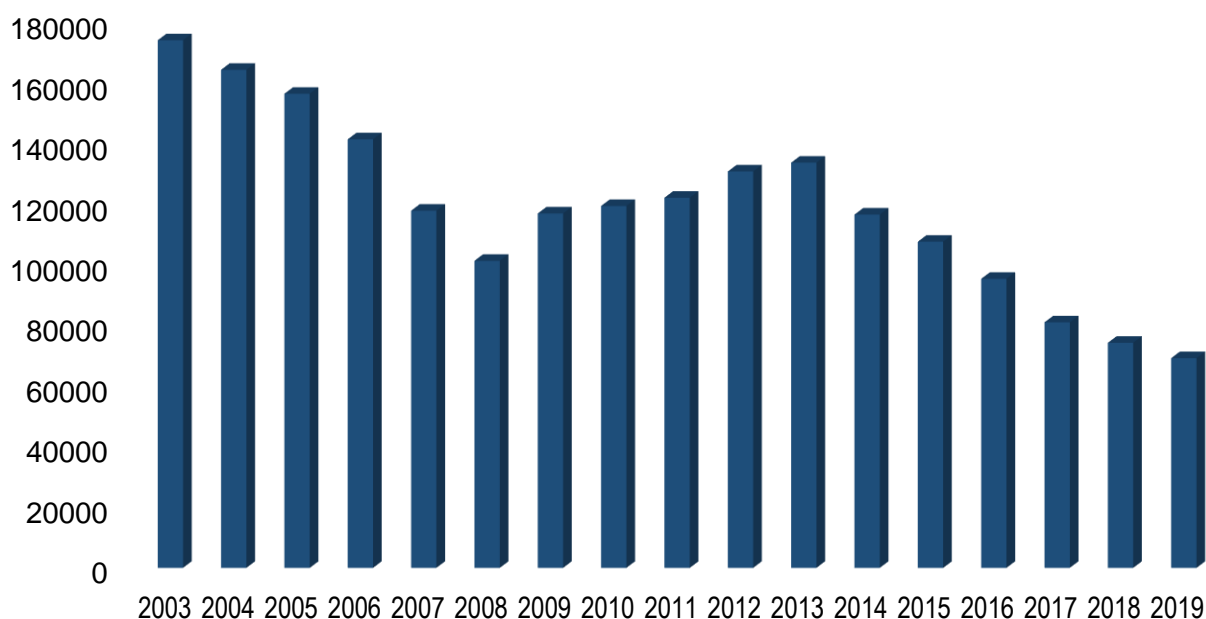
Od 2014 roku do 2019 mieliśmy do czynienia z systematyczną poprawą sytuacji na rynku pracy i spadkiem liczby osób będących bez zatrudnienia. Na koniec grudnia

³ Tamże.

2019 roku w województwie lubelskim zarejestrowanych było 69 379 osób bezrobotnych tj. o 5 070 osób mniej (tj. o 6,8%) niż w grudniu 2018 roku (wówczas liczba ta wynosiła 74 449 osób).

Fluktuację stanu bezrobocia rejestrowanego w województwie lubelskim na przestrzeni ostatnich siedemnastu lat prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2. Bezrobocie rejestrowane w województwie lubelskim – stan na 31 grudnia w latach 2003-2019

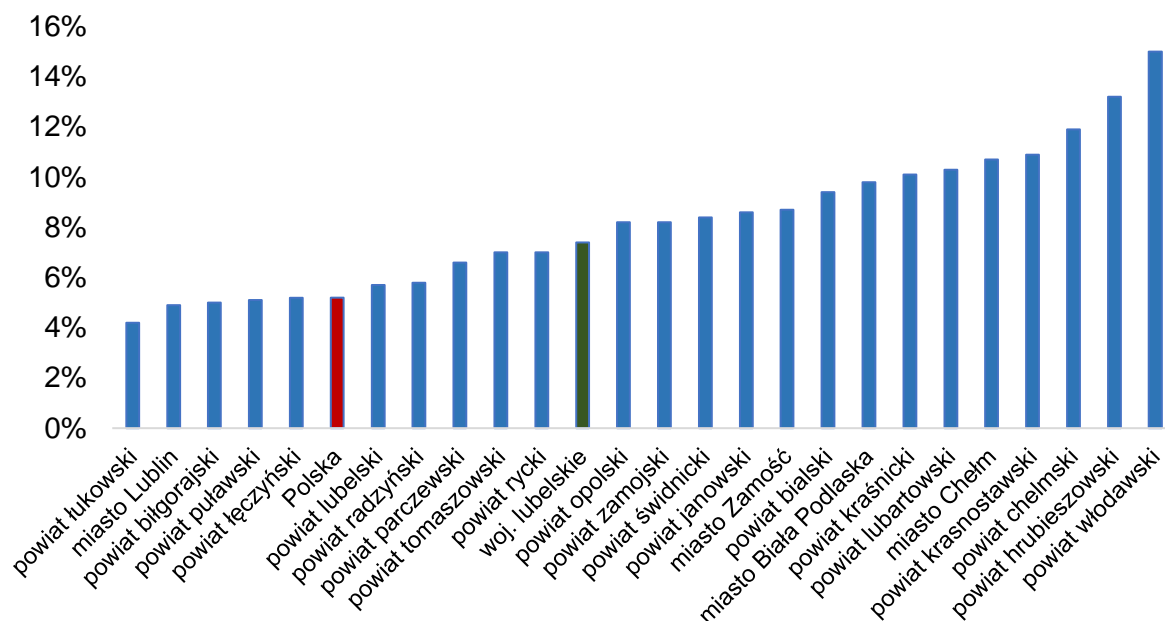

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 „Sprawozdanie o rynku pracy”

O zmianach, jakie dokonały się na rynku pracy, świadczy także kształtowanie się udziału bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo, czyli **stopa bezrobocia**. Poziom tego wskaźnika jest ściśle związany z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych. Jeżeli mamy do czynienia ze wzrostem liczby rejestrujących się osób, również stopa bezrobocia rośnie i odwrotnie - przy spadku osób bezrobotnych odnotowuje się spadek stopy bezrobocia (przy zbliżonej liczbie aktywnych zawodowo). Na koniec 2019 roku udział bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy województwa lubelskiego w populacji ludności aktywnej zawodowo wyniósł 7,4% i był niższy o 0,6 pkt procentowego niż w 2018 roku. Województwo lubelskie pod względem wysokości stopy bezrobocia zajęło 5 miejsce w kraju (licząc od najwyższej wartości).

Podobnie jak w kraju, w województwie lubelskim również było duże zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia. Do powiatów o najniższej stopie bezrobocia należały powiaty: łukowski (4,2%), miasto Lublin (4,9%) oraz biłgorajski (5,0%). W najtrudniejszej sytuacji, gdzie stopa bezrobocia, niezmiennie od lat jest najwyższa, były powiaty: włodawski (15,0%), hrubieszowski (13,2%) oraz chełmski (11,9%).

Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiatach województwa lubelskiego. Stan na 31.12.2019 r.

Źródło: Bezrobocie rejestrowane w województwie lubelskim w 2019 r., Urząd Statystyczny w Lublinie

Ponad 85% zarejestrowanych bezrobotnych w województwie lubelskim stanowiły osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. 27 maja 2014 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 r., poz. 1482, z późn. zm.), która na nowo zdefiniowała kategorie osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Osobom tym przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

Do tej kategorii osób zaliczane są osoby do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, niepełnosprawne, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz długotrwale bezrobotne.

Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne (55,5%), do 30 roku życia (30,2%) oraz powyżej 50 roku życia (23,3%).

Niestety, pomimo spadku bezrobocia, poprawy kondycji gospodarki oraz zwiększonego zapotrzebowania na pracowników, problemem staje się znaczna ilość osób bezrobotnych pozostających bez pracy długotrwale. Na koniec grudnia 2019 roku w województwie lubelskim zarejestrowanych było 38 514 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 55,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej stanowili 57,7%). Wśród długotrwale bezrobotnych: 29,1% to osoby powyżej 50 roku życia; 22,8% posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, 21,1% to osoby do

30 roku życia; a 5,8% to osoby niepełnosprawne. W tym miejscu należy dodać, iż województwo lubelskie w 2019 roku charakteryzowało się najwyższym udziałem osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych, wśród wszystkich województw w kraju.

Wojewódzki rynek pracy w 2019 roku borykał się nie tylko z problemem długotrwałego bezrobocia, ale również ze znacznym udziałem osób młodych bezrobotnych (do 30 roku życia) w ogólnej liczbie bezrobotnych. Od kilku lat województwo lubelskie utrzymuje 1 miejsce wśród wszystkich województw w kraju pod względem udziału osób do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych. Jednocześnie w województwie lubelskim mamy do czynienia z dużym przestrzennym zróżnicowaniem bezrobocia młodych (do 30 roku życia) w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Na koniec grudnia 2019 roku w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego zarejestrowanych było 20 936 osób bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 30,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej w grudniu 2018 roku stanowili 30,8% - 22 942 osoby).

Płynność i sezonowość bezrobocia

Wielkość bezrobocia na koniec okresu sprawozdawczego zależy przede wszystkim od liczby osób bezrobotnych, które napływają do rejestrów powiatowych urzędów pracy, ale także od tych, którzy z tych ewidencji zostali wyłączeni. Gdy napływ osób do bezrobocia przewyższa odpływ z rejestrów, mamy wtedy do czynienia ze wzrostem bezrobocia, natomiast w sytuacji odwrotnej ze zmniejszaniem się bezrobocia.

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowały się 103 583 osoby bezrobotne (napływ), tj. o 7 963 osoby mniej (o 7,1%) niż w 2018 roku.

Przez lata niekorzystną tendencją zarówno wojewódzkiego, jak i krajowego bezrobocia był sukcesywny wzrost liczby „powrotów do ewidencji”. W latach 2017-2019 udział rejestrujących się po raz kolejny ulegał ciągłym wahaniom. Mianowicie w 2017 roku omawiany udział zmalał i ukształtował się na poziomie 82,4%, by w 2018 roku wzrosnąć do 83,2%, a w 2019 roku ponownie zmalał i wyniósł 82,6%.

W 2019 roku z powiatowych urzędów pracy województwa lubelskiego wyrejestrowane zostały łącznie 108 653 osoby bezrobotne. Podjęcie pracy przez 58 015 osób było najczęstszą przyczyną opuszczenia rejestrów przez bezrobotnych, co stanowiło 48,7% ogółu wyłączonych. Obok podejmowania zatrudnienia drugą najczęstszą przyczyną wyłączenia z rejestru bezrobotnych było nie potwierdzenie gotowości do pracy (w 2019 roku – 19 155 osób).

Liczbę podjęć pracy w 2018 r. oraz w poszczególnych kwartałach 2019 roku ilustruje tabela nr 1.

Tabela 1. Podjęcia pracy w województwie lubelskim

Wyszczególnienie		2018 r.	2019 r.				Razem
			I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	
Podjęcia pracy		58 015	12565	13113	14172	13010	52860
z tego	niesubsydiowanej	47814	10653	10316	11961	11407	44337
	w tym pracy sezonowej	176	1	7	0	1	9
	subsydiowanej	10201	1912	2797	2211	1603	8523
z tego	prac interwencyjnych	2157	596	604	557	287	2044
	robót publicznych	1440	247	511	262	91	1111
	podjęcie działalności gospodarczej	1826	208	705	530	291	1734

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 „Sprawozdanie o rynku pracy”

Analizując dane przedstawione w Tabeli 1 zauważyć można, iż najmniejsze możliwości na znalezienie zatrudnienia mieli bezrobotni w I kwartale 2019 roku.

Z danych przytoczonych powyżej wynika, iż od 2014 roku do 2019 mieliśmy do czynienia z systematycznym spadkiem liczby osób bezrobotnych i poprawą sytuacji na rynku pracy. Jako istotny problem można uznać stosunkowo duże odsetki osób długotrwale bezrobotnych oraz do 30 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych. Z tego względu grupy te wymagają specjalnego wsparcia mającego na celu aktywizację zawodową.

Analizując napływ i odpływ bezrobotnych z ewidencji urzędów pracy zwrócić należy uwagę na sezonowość rynku pracy, która ma wyraźne odzwierciedlenie w statystykach dotyczących liczby osób będących bez zatrudnienia. Ożywienie, które następowało wraz z nadejściem wiosny w rolnictwie, budownictwie czy turystyce, wiązało się ze zwiększoną liczbą wyłączeń z ewidencji oraz ofert pracy. Odwrotnie działo się w końcu roku.

Aktywizacja bezrobotnych

Zmiany, które zaszły na rynku pracy przez ostatnie 20 lat dotyczyły również ewolucji metod i środków zaangażowanych w walkę z bezrobociem. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła gruntowne zmiany. Przede wszystkim położono nacisk na szeroko pojętą aktywizację osób pozostających bez zatrudnienia oraz ograniczono długość wypłacania zasiłku.

W 2019 roku Publiczne Służby Zatrudnienia działały w oparciu o znowelizowaną ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zmiany przepisów, które weszły w życie 27 maja 2014 roku, wprowadziły nowe instrumenty wsparcia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zarówno będących powyżej 50 roku życia, jak i młodych do 30 roku życia. Również pracodawcom pozwalają na obniżenie kosztów pracy dzięki dofinansowaniu zatrudniania bezrobotnych. Realizowane przez powiatowe urzędy pracy działania aktywizujące osoby bezrobotne były ważnym aspektem zwalczania bezrobocia w województwie lubelskim i zaspokajania potrzeb pracodawców.

W związku z tym osoby pozostające bez zatrudnienia, jak i pracodawcy mogli skorzystać z szerokiej gamy istniejących instrumentów rynku pracy. Do kategorii tego rodzaju instrumentów należy zaliczyć:

- ✓ prace interwencyjne,
- ✓ roboty publiczne,
- ✓ staże,
- ✓ szkolenia,
- ✓ pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej czy utworzenie miejsca pracy dla bezrobotnego,
- ✓ bony: stażowe, szkoleniowe, zatrudnieniowe, na zasiedlenie,
- ✓ refundację kosztów poniesionych na ubezpieczenie społeczne za bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu,
- ✓ dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia,
- ✓ „grant” na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy,
- ✓ świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie rodzica powracającego na rynek pracy,
- ✓ Krajowy Fundusz Szkoleniowy, który wspomaga przekwalifikowanie lub aktualizację wiedzy i umiejętności osób pracujących (szczegółowe informacje dotyczące KFS umieszczone są w dalszej części dokumentu).

Dzięki działaniom powiatowych urzędów pracy województwa lubelskiego w 2019 roku odnotowany został spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Prace interwencyjne to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę zawsze na podstawie umowy o pracę, zawartej między pracodawcą a powiatowym urzędem pracy. Prace interwencyjne mogły być organizowane na każdym stanowisku, zarówno dla pracy umysłowej, jak i fizycznej. Okres refundacji kosztów w ramach prac interwencyjnych jest różny (może być do 6 miesięcy, do 12 miesięcy, do 18 miesięcy, do 24 miesięcy lub do 4 lat).

W ciągu 2019 roku w ramach **prac interwencyjnych** zatrudnione zostały **2 044 osoby bezrobotne**, to o 113 osób mniej niż w 2018 roku. Spośród tych osób 1 113 to kobiety, 1 235 bezrobotnych było mieszkańcami wsi; 806 osób to osoby młode do 30 roku życia; 273 osoby to bezrobotni powyżej 50 roku życia oraz 451 długotrwale bezrobotni.

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnego nie dłużej niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te były finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Od lat większość skierowanych przez administrację do pracy w tej formie aktywności zawodowej to mężczyźni. W 2019 roku z tej formy aktywizacji skorzystało **1 111 osób bezrobotnych**, z czego 442 to kobiety. W odniesieniu do 2018 roku mniej o 329 osób. Wśród tej grupy 183 osoby to bezrobotni do 30 roku życia, a 417 bezrobotnych to osoby powyżej 50 roku życia. 754 bezrobotnych zatrudnionych w ramach robót publicznych było mieszkańcami wsi, a 321 osób miało status długotrwale bezrobotnych.

Staż to nabywanie przez osobę bezrobotną umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy między pracodawcą a skierowaną na staż osobą bezrobotną. Długość trwania stażu to okres nieprzekraczający 6 miesięcy, a w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia do 12 miesięcy.

W 2019 roku w województwie lubelskim z ewidencji bezrobotnych wyłączonych zostało **9 256 osób bezrobotnych**, które rozpoczęły staż. Jest to o 1 919 osób mniej niż w 2018 roku. Z powyższego instrumentu skorzystało również 5 068 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, 5 048 osób do 30 roku życia, 674 osoby powyżej 50 roku życia oraz 2 723 osoby długotrwale bezrobotne.

Szkolenia organizowane przez urzędy pracy adresowane do bezrobotnych stanowiły istotną formę pomocy zarówno dla osób szukających pracy, jak i pracodawcy, gdy na

rynku brakowało fachowców o poszukiwanych kwalifikacjach. Ta forma pomocy miała na celu podwyższenie jakości zasobów siły roboczej, i co się z tym wiąże, rozwój gospodarczy regionu. Dodatkowo szkolenia zwiększały konkurencyjność na rynku pracy i mobilizowały do podejmowania działań niezbędnych do zdobycia zatrudnienia.

W 2019 roku dzięki powiatowym urządzą pracy szkolenia rozpoczęło **4297 osób bezrobotnych**, z czego 32,9% to kobiety. Wśród tej grupy 2 673 osoby to bezrobotni do 30 r.ż., a 215 osób bezrobotnych to osoby powyżej 50 r.ż. 2 420 osób to mieszkańcy wsi, a 1 195 osób to długotrwale bezrobotni.

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które korzystają jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te mogły być wykonywane do 10 godzin tygodniowo na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkiwał lub przebywał. Z tego instrumentu w 2019 roku w województwie lubelskim skorzystało **776 bezrobotnych**, wobec 917 osób w 2018 roku. Kobiety aktywizowane w ramach prac społecznie użytecznych stanowiły 59,3% wszystkich korzystających z tego instrumentu. Wśród 776 osób będących na w/w pracach 661 osób to długotrwale bezrobotni, 424 osoby mieszkały na wsi, 345 osób bezrobotnych miało ukończone 50 lat, a 53 bezrobotnych nie ukończyło 30 roku życia.

Przygotowanie zawodowe dorosłych to instrument aktywizacji zawodowej, który odbywał się w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych. Realizowany był bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończony egzaminem. W województwie lubelskim w 2019 roku, podobnie jak w ostatnich czterech latach, **żaden bezrobotny** nie rozpoczął tej formy aktywizacji.

Ze środków Funduszu Pracy mogły być również finansowane **pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej** oraz **pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego**. Środki finansowe z tytułu pożyczki na działalność gospodarczą były wypłacane przez pośrednika finansowego, na podstawie harmonogramu, po zarejestrowaniu przez pożyczkobiorcę działalności gospodarczej. Pożyczka ta udzielana była na podstawie umowy, na wniosek osoby, po przedstawieniu opisu i kosztorysu zamierzonej działalności gospodarczej, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 20-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Natomiast **pożyczka na utworzenie stanowiska pracy** dla bezrobotnego była udzielana na podstawie umowy, na wniosek podmiotu, po przedstawieniu kosztorysu dotyczącego tworzonego stanowiska pracy, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia.

W 2019 roku w województwie lubelskim, dzięki wsparciu finansowemu z powiatowych urzędów pracy, **działalność gospodarczą rozpoczęło 1 734**

bezrobotnych, to o 92 osoby mniej niż w 2018 roku. Z danych statystycznych jasno wynika, iż częściej własną firmę zakładali bezrobotni mężczyźni (64,4%), osoby młode do 30 roku życia (957 osób założyło w 2019 roku działalność) czy zamieszkali na wsi (786 osób bezrobotnych). Powiatowe urzędy pracy województwa lubelskiego z rejestrów bezrobotnych wyłączyły również 76 osób powyżej 50 roku życia i 368 długotrwale bezrobotnych, którzy również założyli działalność gospodarczą.

Po zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w 2014 roku, pojawiły się **nowe instrumenty wsparcia** dla osób bezrobotnych, zarówno **młodych do 30 roku życia**, jak i **osób w wieku 50+**, a pracodawcom stworzono możliwości obniżenia kosztów pracy poprzez dofinansowanie zatrudniania tych osób. Dla każdej z tych grup przygotowano specjalne rozwiązania dopasowane do indywidualnych potrzeb. Dodatkowe instrumenty, które adresowane były tylko do osób bezrobotnych do 30 roku życia to: **bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy i bon na zasiedlenie**.

W ramach **bonu szkoleniowego** bezrobotnemu do 30 roku życia starosta finansował koszty do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, a bezrobotny pokrywał koszty przekraczające ten limit. Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następowała na podstawie uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W 2019 roku w województwie lubelskim **412 osób bezrobotnych**, które nie ukończyły 30 roku życia rozpoczęły szkolenie w ramach **bonu szkoleniowego**. Spośród tych 412 osób, 283 osoby bezrobotne mieszkały na wsi, a 70 osób było długotrwale bezrobotnych. W 2018 roku z tej formy aktywizacji skorzystało 349 młodych osób bezrobotnych.

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta mógł przyznać **bon stażowy** stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiązał się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Staż realizowany w ramach bonu stażowego podlegał zasadom i ustaleniom dotychczas stosowanym do stażu odbywanego na podstawie art. 53 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ciągu całego 2019 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 10 osób do 30 roku życia**, które rozpoczęły **staż w ramach bonu stażowego**. Kobiety stanowiły 30% ogółu korzystających z bonu stażowego.

Bon zatrudnieniowy stanowił dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego do 30 roku życia, któremu powiatowy urząd pracy przyznał bon. Termin ważności bonu zatrudnieniowego określał starosta. Realizacja bonu zatrudnieniowego następowała na podstawie umowy zawieranej przez starostę

z pracodawcą. W 2019 roku w ramach **bonu zatrudnieniowego 23 osoby bezrobotne** podjęły pracę, z tego 17 kobiet.

Bezrobotnemu do 30 roku życia starosta, na podstawie umowy, mógł przyznać **bon na zasiedlenie** w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Środki przyznane w ramach tego bonu przeznaczone były na pokrycie kosztów zamieszkania.

W województwie lubelskim w 2019 roku **bon na zasiedlenie otrzymało 1 163 bezrobotnych** do 30 roku życia, w tym 569 kobiet. Natomiast **działalność gospodarczą w ramach bonu na zasiedlenie rozpoczęły 23 młode osoby bezrobotne**, z czego 34,8% stanowiły kobiety.

Jak już wcześniej wspomniano nowe przepisy dały możliwość obniżenia kosztów pracy dla pracodawców poprzez dofinansowanie zatrudniania osób młodych do 30 roku życia i bezrobotnych mających powyżej 50 lat.

Na podstawie art. 150f ustawy z dnia 25 września 2015 roku o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 r., poz.1482, z późn. zm.) starosta mógł zawrzeć umowę, na podstawie której **refundował pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia**, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych skierowanych bezrobotnych w miesiącu oraz kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Pracodawca lub przedsiębiorca byli obowiązani, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego przez okres, za który dokonywana była **refundacja, tj. 12 miesięcy, oraz przez okres 12 miesięcy po zakończeniu tej refundacji.**

Innym możliwym wsparciem dla pracodawcy, zgodnie z artykułem 60c ustawy o promocji... **była refundacja pracodawcy kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmowali zatrudnienie po raz pierwszy** w życiu. Wówczas refundacja kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne przysługiwała przez okres 12 miesięcy w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego. Pracodawca był obowiązany do dalszego zatrudnienia skierowanego

bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne.

Ten instrument aktywizacji zawodowej nie cieszył się popularnością wśród pracodawców. W 2019 roku jedynie **2 osoby bezrobotne** podjęły pracę subsydiowaną **w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne**.

Starosta mógł na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy **dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia**. Dofinansowanie takie było możliwe przez okres 12 lub 24 miesięcy. Pracodawca zatrudniając bezrobotnego, **który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat** otrzymał **dofinansowanie przez 12 miesięcy** pod warunkiem dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po upływie okresu dofinansowania wynagrodzenia przez 6 miesięcy.

Natomiast jeżeli **pracodawca zatrudnił bezrobotnego, który ukończył 60 lat** otrzymał **dofinansowanie wynagrodzenia przez 24 miesiące**. W tym przypadku przedsiębiorca był obowiązany do dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia przez okres 12 miesięcy.

Powiatowe urzędy pracy województwa lubelskiego, **w ciągu 2019 roku** dokonały dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia **120 osobom bezrobotnym**, z czego 56 to kobiety.

Kolejny instrument wsparcia to „**grant**” **na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy** dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy i posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy zrezygnował z zatrudnienia z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub opieki nad osobą zależną.

Grant przysługiwał w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 6-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. W tym przypadku pracodawca, czy też przedsiębiorca obowiązany był do utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez 18 miesięcy w połowie wymiaru czasu pracy.

W 2019 roku, podobnie jak w latach 2016-2018, żaden bezrobotny nie został zatrudniony w ramach grantu na telepracę.

Inną formą aktywizacji bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka było **świadczenie aktywizacyjne**.

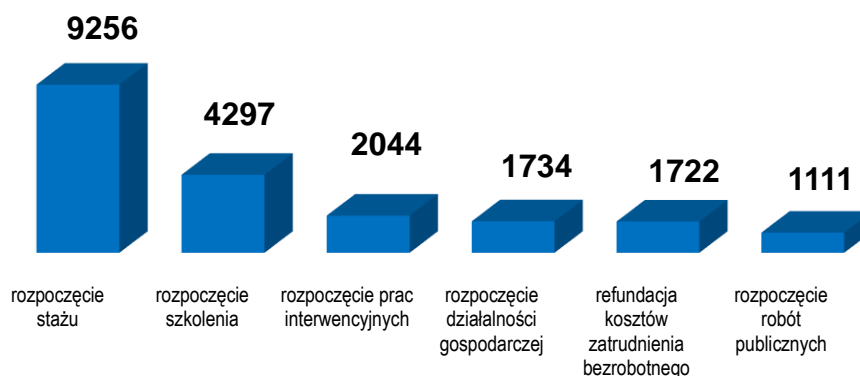
Zainteresowany pracodawca mógł, na podstawie umowy ze starostą przyznać świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną. Tutaj, podobnie jak w przypadku „grantu”, **świadczenie przyznawane było na okres 12 lub 18 miesięcy**. Świadczenie aktywizacyjne wypłacane było **przez rok w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia** pod warunkiem utrzymania **dalszego zatrudnienia** skierowanego bezrobotnego przez **okres 6 miesięcy po upływie okresu** przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego. **Przez 18 miesięcy** wypłacane świadczenie było **w wysokości 1/3 minimalnego miesięcznego wynagrodzenia** za pracę za skierowanego bezrobotnego pod warunkiem utrzymania **dalszego zatrudnienia bezrobotnego przez 9 miesięcy** po upływie okresu przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego.

Z danych statystycznych za 2019 rok wynika, że w omawianym czasie żaden bezrobotny nie został zatrudniony w ramach świadczenia aktywizacyjnego.

Pomocą finansową udzielaną pracodawcom przez powiatowe urzędy pracy była **refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy** i zatrudnienie na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego. Taką refundację **otrzymał podmiot**, jeżeli zobowiązał się do **zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku** w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego **bezrobotnego przez okres 24 miesięcy** oraz do utrzymania w tym czasie stanowiska pracy utworzonego w związku z przyznaną refundacją. Zatrudnienie osoby bezrobotnej w tym przypadku możliwe było dopiero, gdy został pozytywnie rozpatrzony przez urząd wniosek, podpisana umowa z urzędem dotycząca warunków refundacji oraz dokonane zostały wszystkie zakupy.

Jak wynika z analizy danych, w województwie lubelskim, w 2019 roku dokonano refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego za **1 722 osoby bezrobotne**, z czego 638 to kobiety. W porównaniu z 2018 rokiem jest to o 234 osoby mniej.

Wykres 4. Najliczniejsze formy aktywizacji w województwie lubelskim w 2019 r.

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 „Sprawozdanie o rynku pracy”

Pomimo pozytywnych zmian jakie zaszły na rynku pracy w 2019 roku niestety liczba osób zwolnionych przez pracodawców zwiększyła się. Z winy zakładu, pracę w województwie lubelskim w 2019 roku utraciły 393 osoby (tj. o 128 osób mniej niż w roku 2018), w tym 14 (3,6%) pracowników zwolnionych zostało z sektora publicznego i 379 (96,4%) z sektora prywatnego.

Natomiast na koniec 2019 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało 2 216 osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących pracodawcy, w tym 54,0% to kobiety. Stanowili oni 3,2% w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych (w roku wcześniejszym 2,9%).

Należy tu dodać, iż jednym z powodów utraty zatrudnienia była likwidacja czy upadłość firmy. Dlatego na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy **Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych** realizował wypłatę niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców świadczeń pracowniczych, a także windykował wypłacone środki. Finansowanie świadczeń pracowniczych przez Fundusz odbywało się na ustawowo określonych zasadach, według jednolitych kryteriów wspólnych dla wszystkich uprawnionych. Warunkiem wypłaty świadczeń pracowniczych ze środków FGŚP było zaistnienie w stosunku do pracodawcy – niewypłacalności w rozumieniu ustawy o ochronie roszczeń (...), dlatego też skala wypłat świadczeń zarówno w ujęciu ilościowym, jak i wartościowym, uzależniona była od kondycji ekonomicznej podmiotów gospodarczych usytuowanych w poszczególnych województwach. O środki na wypłatę świadczeń pracowniczych mógł wystąpić niewypłacalny pracodawca, składając wykazy niezaspokojonych roszczeń: zbiorczy lub uzupełniający. Jeżeli niewypłacalny pracodawca tego nie uczynił w ustawowo określonym terminie, o wypłatę świadczeń mógł wystąpić wnioskodawca indywidualny.

W 2019 roku wypłacono świadczenia wskazane w 9 wykazach i 22 wnioskach indywidualnych, które dotyczyły należności pracowniczych niezaspokojonych przez 15 niewypłacalnych pracodawców. Odmówiono wypłaty 29 osobom. Najczęstszą przyczyną odmowy wypłat świadczeń był brak ustawowej niewypłacalności pracodawcy. W trakcie 2019 roku wypłacono kwotę 1 435,6 tys. zł, **zaspokajając tym samym należności pracownicze 225 osób**. W porównaniu do roku 2018 nastąpił znaczny spadek wypłat świadczeń pracowniczych na rzecz pracowników niewypłacalnych pracodawców (w 2018 r. - 9 402,9 tys. zł).

Natomiast jeżeli chodzi o dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń to windykacja prowadzona była z majątku niewypłacalnych pracodawców, ich następców prawnych lub też osób trzecich, odpowiedzialnych za długi niewypłacalnych pracodawców. Jest to proces skomplikowany, długotrwały i nie zawsze skuteczny. Z natury rzeczy, windykacja FGŚP mogła zostać wszczęta po wypłacie świadczeń, co oznacza, że od samego początku była ona skierowana do majątku dłużnika niewypłacalnego.

Skuteczność windykacji zależała przede wszystkim od realnej wartości posiadanego przez dłużnika majątku, możliwości jego zbycia oraz stopnia zabezpieczenia rzeczowego ustanowionego wcześniej na tymże majątku przez innych niż Fundusz wierzycieli.

W 2019 roku zwindykowano kwotę 2 208,9 tys. zł, wykonując tym samym ustalony plan windykacji. Spłata należności stanowiła efekt podjętych wcześniej działań prowadzonych, zarówno w trakcie postępowań upadłościowych, jak i egzekucyjnych. Przeważająca kwota spłaty pochodziła od dłużników będących w stanie upadłości.

W 2019 roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Dysponent FGŚP - umorzył należności Funduszu w kwocie 7 986,4 tys. zł. W stosunku do tych dłużników wyczerpane zostały wszelkie przewidziane prawem procedury windykacyjne, a nieściągalność pozostałych do zapłaty należności nie budziła wątpliwości. Proces umorzenia nieściągalnych należności miał na celu bieżące urealnianie ogólnego stanu należności Funduszu.

W celu zmniejszenia liczby osób pozostających bez pracy przeprowadzana jest ich aktywizacja. Przepisy o promocji zatrudnienia przewidują różne formy aktywizacji zawodowej, w ramach której przewidziana jest motywacja finansowa dla bezrobotnych i pracodawców, np. staże, stypendia, bony szkoleniowe, prace interwencyjne, świadczenia aktywizacyjne. Powiatowe urzędy pracy oferują również pomoc w przekwalifikowaniu się osobom bezrobotnym. Natomiast w sytuacji likwidacji czy upadłości firmy Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych realizuje wypłatę świadczeń pracowniczych niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców, a także windykuje wypłacone świadczenia.

Zapotrzebowanie na pracowników

Zmiany liczby ofert pracy jakimi dysponowały powiatowe urzędy pracy miały wyraźnie sezonowy charakter i ulegały corocznym wahaniom. W 2019 roku odnotowano spadek oferowanych przez pracodawców wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej o 17,8% (tj. o 10 645) w odniesieniu do 2018 roku. Zdecydowana większość ofert zatrudnienia pochodziła z sektora prywatnego, stanowiąc 82,1% wszystkich ofert, pozostających w dyspozycji administracji pracy.

Analiza ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w województwie lubelskim wykazała, że nie pokrywały one zapotrzebowania wynikającego z napływu osób bezrobotnych.

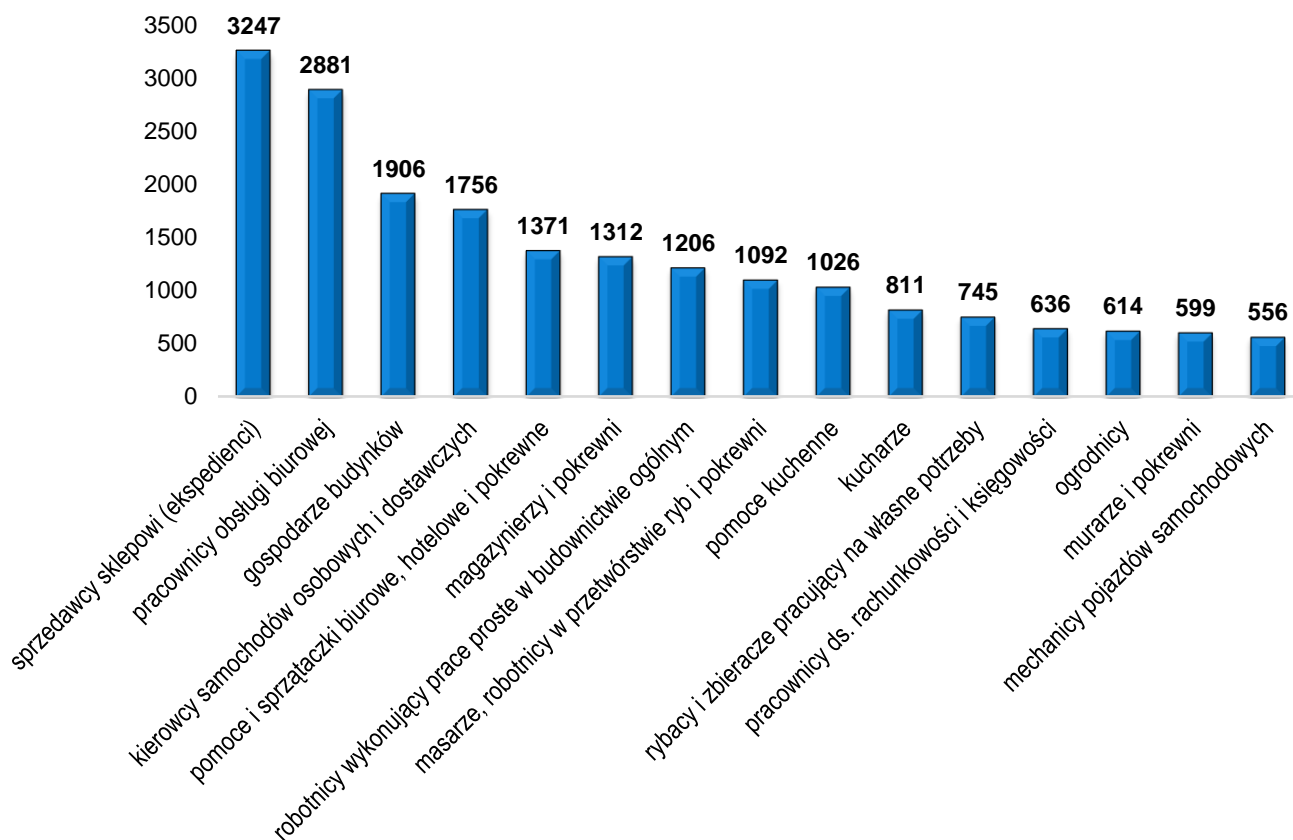
W celu zwiększenia zatrudnienia osób bezrobotnych Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie rokrocznie aktualizuje **Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia (RPD)**, który określa priorytetowe kierunki związane z zatrudnieniem oraz grupy wymagające wsparcia, a także koordynuje regionalną politykę rynku pracy poprzez wskazanie najistotniejszych działań, które podejmowane są w województwie w tym obszarze. Szczegółowe informacje dotyczące RPD zamieszczone zostały w rozdziale 6.

Tabela 2. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej

Rok / kwartał	Liczba ofert pracy		Liczba ofert pracy do pracy subsydiowanej	Liczba ofert dla niepełnosprawnych	Liczba ofert dla osób do 12 m-cy od ukończenia nauki	Liczba ofert z sektora prywatnego	Liczba ofert z sektora publicznego
	Ogółem	Wzrost/spadek					
2019	49210	-10645	15952	1314	530	40389	8821
I kwartał	14348	+3152	6235	284	122	11477	2871
II kwartał	12086	-2262	4720	377	110	10064	2022
III kwartał	13031	+945	3396	374	252	10622	2409
IV kwartał	9745	-3286	1601	279	46	8226	1519

Dane statystyczne przesłane przez powiatowe urzędy pracy województwa lubelskiego pokazały, że w 2019 roku pracodawcy chcieli zatrudnić: sprzedawców sklepowych (3247 ofert zgłoszonych w 2019 roku), pracowników obsługi biurowej (2881 ofert), gospodarzy budynków (1906 ofert), kierowców samochodów osobowych i dostawczych (1756 ofert), pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne (1371 ofert), magazynierów i pokrewnych (1312 ofert) oraz robotników wykonujących prace proste w budownictwie ogólnym (1206 ofert).

Wykres 5. Zapotrzebowanie na pracowników zgłoszone do powiatowych urzędów pracy woj. lubelskiego w 2019 roku

Źródło: Sprawozdanie Załącznik nr 3 do MRPiPS-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”

Przystąpienie Polski do jednolitego rynku przyczyniło się do otwarcia zagranicznych rynków pracy i dało możliwość podjęcia pracy Polakom poza krajem zamieszkania. By wspierać i umożliwić swobodny przepływ pracowników między krajami Unii powołana została **Europejska Sieć Pośrednictwa Pracy, zwana EURES**. W 2019 roku do doradców Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie **wpłynęły 453 oferty pracy na ogólną liczbę 2 997 stanowisk** dla Polaków poszukujących pracy za granicą. 215 spośród tych ofert, to propozycje zatrudnienia w Niemczech. Liczba ta stanowiła 47,5% wszystkich ofert pracy zarejestrowanych w wojewódzkich urzędach pracy. W omawianym czasie WUP w Lublinie otrzymał oferty zatrudnienia za granicą (skierowane zarówno do kobiet jak i mężczyzn) w następujących zawodach:

Austria: serwisant, fizjoterapeuta, rzeźnik,

Belgia: tynkarz, operator wycinarki matrycowej, zbiór jabłek i gruszek, operator cnc, kierowca C, pracownik sezonowy w ogrodnictwie, koordynator czasu pracy, zbiór truskawek, pieczarek, inspektor techniczny do spraw upraw,

Bułgaria: doradca klienta,

Chorwacja: kierowca autobusu, animator, obsługa klienta,

Czechy: elektromechanik, pracownik montażu, kierowca ciężarówki, sprzedawca w sklepie internetowym, górnik chodnikowy, fizjoterapeuta, pracownik produkcji, szlifierz, ślusarz, spawacz, spedytor, operator maszyn, kierowca autobusów,

Dania: inżynier budowy turbin wiatrowych, programista, pracownik odlewni,

Estonia: personel załogi pokładowej, betoniarz, szwaczka, kierowca C+E, przedstawiciel handlowy, pracownik budowlany, kucharz,

Finlandia: kucharz, kelner,

Francja: mechanik lotniczy, technik lotnictwa, blacharz, jeździec treningowy, technik poduszek powietrznych,

Grecja: pokojówka, kelner,

Holandia: zbiór szparagów, truskawek, rabarbaru, pora, czerwonej porzeczki, pracownik sezonowy w rolnictwie, przycinanie drzewek owocowych, praca przy kwiatkach, sprzątanie kempingu, uprawa kwiatów i roślin w szklarni, uprawa sadzonek roślin doniczkowych, hodowla trzody chlewnej, zbiór pieczarek, wiśni, jabłek, gruszek, czereśni, borówki, kalafiora, pakowanie kopru włoskiego, sortowanie kwiatów, inspektor weterynaryjny, pracownik produkcji, obróbka cebulek tulipanów, sortowanie i pakowanie sadzonek truskawek, zbiór brukselki i brokułów, praca w sadzie, pracownik do sprzątania kempingu, pracownik do spraw upraw, sadzenie tulipanów, uprawa gerber,

Hiszpania: zbiór truskawek, sałat, animator (czasu wolnego, młodzieżowy, fit, sportowy, dziecięcy),

Irlandia: operator produkcji w przetwórstwie mięsnym, kierowca C, pielęgniarka, asystent do spraw opieki zdrowotnej, opiekun medyczny, opiekun osób starszych,

Litwa: monter konstrukcji stalowych, izolator,

Niemcy: pracownik działu zaopatrzenia, mechanik przemysłowy, technolog, monter instalacji grzewczych, personel sprzątający, pomoc kuchenna, sprzedawca, kucharz, monter elementów przeciwpożarowych, spawacz WIG, MAG, MIG, TIG, kierowca

C+E, elektryk, kosmetyczka, przedstawiciel handlowy, pracownik restauracji, kelner, brygadzysta, operator ładowarki, monter szaf sterowniczych, monter instalacji sanitarnych, frezer CNC, pielęgniarzka, technik mechanik, operator maszyn, rzeźnik, dekarz, elektronik, glazurnik, murarz, opiekun osób starszych, sprzedawca, operator wózka widłowego, rekruter, malarz, logistyk, stolarz, pracownik magazynu, mechatronik, zbiór pieczarek, zbiór szparagów, wulkanizator, operator dźwigu, monter kanalizacji, cieśla szalunkowy, kontroler szczelności instalacji, monter izolacji, zbrojarz, stolarz meblowy, operator maszyn do wykopów głębokościowych, spawacz aluminium, ogrodnik, piekarz, cieśla, programista robotów, inżynier elektrotechnik, programista SPS, hodowla krów, dojarz, ślusarz, pracownik restauracji, mechanik samochodowy, sortowacz, sprzętanie obiektów wakacyjnych, kierowca betoniarki, kreślarz konstrukcji i planów, inżynier budownictwa, technik budownictwa, pomocnik w gospodarstwie rolnym, komisjoner, pracownik biurowy, architekt, pomocnik przy gospodarowaniu odpadami, barman, nauczyciel w przedszkolu, koordynator prac na magazynie, blacharz, monter instalacji elektrycznych, hydraulik, mechanik lotniczy, elektronik w branży lotniczej, pakowacz, automatyk, operator obrabiarki, operator ładowarki, elektromonter, administrator IT, serwisant maszyn przemysłowych, mechanik samochodów osobowych, menager regionalny, pomocnik w branży metalowej,

Norwegia: elektryk, czyszczenie przemysłowe, kelner, menager restauracji, pokojowa, szef kuchni, sprzedawca, rzeźnik, mechanik samochodowy, rozbieracz/wykrawacz, hydraulik przemysłowy, spawacz TIG, kucharz w pizzerii, kamieniarz, przetwórstwo krabów, oklejanie samochodów, fryzjer męski, murarz, malarz budowlany, ogrodnik, konsultant ds. rekrutacji, pracownik farmy warzywnej, instruktor gimnastyki, operator maszyny drukarskiej, cieśla, tapicer, pracownik w drukarni, pracownik w branży spożywczej, mechanik motocykli, dentysta, ortodonta, neurolog, onkolog, gastroenterolog, introligator, kierowca autobusu,

Portugalia: lider sprzedaży, zbiór malin,

Słowacja: pomoc kuchenna, kelner, kucharz,

Słowenia: kucharz, programista,

Szwajcaria: pomoc stomatologiczna,

Szwecja: operator koparki, brygadzysta, sadzenie lasu, mechanik autobusów, zbiór truskawek, kierowca C+E,

Wielka Brytania: robotnik w przetwórstwie spożywczym, asystent ds. zapewnienia jakości, kierownik magazynu, ładowacz, pracownik magazynu, pracownik produkcji, zbiór kwiatów.

15 marca 2019 roku odbyła się **kolejna edycja Targów Pracy** organizowanych przez Targi Lublin S.A. we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie. Odwiedzający mieli okazję zapoznać się z ofertami regionalnych pracodawców, urzędów pracy, biur pośrednictwa pracy, agencji zatrudnienia, firm doradztwa personalnego oraz instytucji sektora finansów publicznych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty **zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej** oraz prelekcja „**Bezpieczne wyjazdy do pracy za granicę**” przeprowadzone przez pracowników wydziału Pośrednictwa Pracy oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Lublinie. Prezentacje dotyczące warunków zatrudnienia przeprowadzili również pracodawcy z Holandii oraz z Hiszpanii.

Patronat Honorowy nad Targami Pracy objął Wojewoda Lubelski, Prezydent Miasta Lublin oraz Marszałek Województwa Lubelskiego. Imprezą towarzyszącą Targom Pracy były XIII Targi Edukacyjne, gdzie swą ofertę prezentowały szkoły wyższe oraz ponadgimnazjalne z terenu Lublina i innych miast Polski. Usługi sieci EURES promowane były także poprzez udział kadry EURES w Targach Pracy organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Puławach, Miejski Urząd Pracy w Lublinie, Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku, Wyższą Szkołę Orląt w Dęblinie, Uniwersytet Przyrodniczy, Politechnikę Lubelską oraz podczas kampanii edukacyjnej „Czerwony Londyński Autobus” dotyczącej handlu ludźmi organizowanej przez Ambasadę Brytyjską w Warszawie. Podczas wspomnianych wydarzeń doradcy EURES udzielali informacji na temat warunków życia i pracy w krajach UE/EOG, możliwości zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz świadczeń z tytułu bezrobocia, a także promowali oferty pracy w krajach UE/EOG.

10 maja 2019 roku doradcy EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie przeprowadzili prezentację na temat możliwości podjęcia pracy w Unii Europejskiej w ramach „Dni Otwartych Funduszy Europejskich” organizowanych przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Chełmie.

W czerwcu 2019 roku odbyło się coroczne szkolenie EURES organizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, a kierowanie do pracowników powiatowych urzędów pracy realizujących usługi EURES. Szkolenie to dotyczyło nowoczesnych metod rozpoznawania autentyczności dokumentów.

Ponadto, w III kwartale 2019 roku doradcy EURES wzięli udział w spotkaniu informacyjnym dla osób bezrobotnych organizowanym przez Miejski Urząd Pracy w Lublinie oraz uczestniczyli w Dniach Otwartych w Zespole Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie.

W listopadzie 2019 roku, kadra EURES z WUP w Lublinie wzięła udział w dwóch panelach dyskusyjnych dotyczących bezpiecznych wyjazdów do pracy oraz mobilności na europejskim rynku pracy organizowanych przez Uniwersytet

Przyrodniczy. Przeprowadzono także lekcje informacyjne dotyczące bezpiecznych wyjazdów do pracy w Państwowych Szkołach Budownictwa i Geodezji w Lublinie.

Z uwagi na specyfikację działania pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES – polegającą na przekazywaniu CV, poprzez doradców EURES z terenu UE bezpośrednio do zainteresowanych pracodawców zagranicznych, brak był możliwości monitorowania efektów podejmowanych działań. W ramach sieci EURES nie było możliwości obligowania poszukujących pracy bądź pracodawców do poinformowania WUP o rezultacie konfrontacji poszukującego pracy z pracodawcą. Jedyne informacje zwrotne o pomyślnym przebiegu rekrutacji pochodzą od osób zgłaszających się do WUP z własnej inicjatywy.

Liczba zgłaszanych rokrocznie ofert pracy do powiatowych urzędów pracy jest niewystarczająca i stanowi niewielką część wszystkich ofert dostępnych na rynku pracy. W 2019 roku w województwie lubelskim pracodawcy chcieli zatrudnić przede wszystkim: sprzedawców, pracowników obsługi biurowej, gospodarzy budynków, kierowców samochodów osobowych i dostawczych, pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne, magazynierów i pokrewnych. Przystąpienie Polski do jednolitego rynku przyczyniło się do otwarcia zagranicznych rynków pracy i dało możliwość podjęcia pracy Polakom poza krajem zamieszkania.

Zatrudnianie cudzoziemców

Utrzymująca się poprawa sytuacji na rynku pracy oraz migracje rodaków w poszukiwaniu pracy za granicą spowodowały, iż pracodawcy mieli coraz większy problem z obsadzeniem wakatów w swoich firmach. Korzystnym rozwiązaniem w tej sytuacji było zatrudnienie pracowników ze Wschodu (krajów trzecich), wśród których przodowali obywatele Ukrainy, którzy ze względu na niestabilną sytuację polityczno-gospodarczą w swoim kraju szukali możliwości zatrudnienia m.in. w Polsce.

Obywatele Ukrainy stanowili najliczniejszą grupę imigrantów zarobkowych w Polsce, a także, zwłaszcza na bliskie sąsiedztwo, na terenie Lubelszczyzny.

Zezwolenia na pracę sezonową

Na przestrzeni ostatnich 2 lat wprowadzono szereg bardzo istotnych zmian w powierzaniu pracy cudzoziemcom. Najistotniejszą, obowiązującą od 1 stycznia 2018 r., było wprowadzenie nowego rodzaju zezwolenia – zezwolenia na pracę sezonową – wyłącznie w sektorach działalności uznawanych za sezonowe wg wykazu w Rozporządzeniu MRPiPS z 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca – rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka.

Od 1 stycznia 2018 r. pracodawca, który zamierzał zatrudnić cudzoziemca do pracy w wybranych rodzajach działalności w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, a także zakwaterowania i usług gastronomicznych (w tym restauracje i ruchome placówki gastronomiczne), musiał uzyskać zezwolenie na pracę sezonową. Zezwolenie to umożliwiała pracę obywatelom wszystkich państw trzecich, przez maksymalny okres 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

Z danych zgromadzonych przez MRPiPS wynika, że w 2019 roku do powiatowych urzędów pracy w Polsce wpłynęło 273 598 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową, z czego do urzędów pracy **województwa lubelskiego wpłynęło 28 161 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową**, co stanowiło 10,3% wszystkich wniosków.

Z uwagi na istnienie licznych przesłanek, które warunkują odmowę wydania zezwolenia oraz fakt, że zezwolenie na pracę wydawane jest dopiero po zgłoszeniu przez pracodawcę przyjazdu cudzoziemca, istniały duże rozbieżności pomiędzy liczbą złożonych wniosków, a faktycznie wydanych zezwoleń.

W województwie lubelskim, ze wszystkich wniosków złożonych do powiatowych urzędów pracy, tylko 65,4% zakończyło się wydaniem zezwolenia na pracę sezonową. Aż 99,4% wszystkich wydanych zezwoleń na pracę sezonową dotyczyło zatrudnienia obywateli Ukrainy.

Najwięcej wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową na terenie województwa lubelskiego wydały powiatowe urzędy pracy w Biłgoraju (3 344), Opolu Lubelskim (3 300), Kraśniku (2 012) oraz Puławach (1 777). Najmniej zezwoleń zostało wydanych na terenie miasta Lublin (42) i powiatu świdnickiego (65). Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie nie wydał żadnego zezwolenia na pracę sezonową w 2019 roku.

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

Jednak najbardziej uproszczoną i najszybszą formą legalnego zatrudnienia cudzoziemców przez polskiego pracodawcę nadal pozostawało zatrudnienie na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Tzw. procedura oświadczeniowa dotyczyła zatrudniania przy pracach, do wykonywania których nie było wymagane zezwolenie sezonowe, na okres do 6 miesięcy w ciągu 12 kolejnych miesięcy, obywateli 6 państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy.

W 2019 roku do ewidencji powiatowych urzędów pracy w całej Polsce zostało wpisanych łącznie 1 640 083 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, z czego **liczba oświadczeń wpisanych przez urzędy pracy woj. lubelskiego (38 916)** stanowiła zaledwie **2,4% ogółu**. 90% wszystkich oświadczeń wpisanych do ewidencji w polskich urzędach pracy dotyczyło **powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy**, z czego na terenie **woj. lubelskiego wskaźnik ten wyniósł 84%**. **Obywatele Ukrainy zazwyczaj redukują braki pracownicze w przetwórstwie przemysłowym, a także w sektorze budowlanym czy transporcie**. Drugą, najliczniejszą grupę cudzoziemców zatrudnionych na terenie woj. lubelskiego w oparciu o oświadczenia stanowili obywatele Białorusi – 11%. Najwięcej oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy Białorusinom wpisanych było do rejestrów w urzędach pracy na terenie miasta Lublin oraz w powiatach łukowskim i białskim – to równocześnie urzędy, które rejestrowały największą liczbę oświadczeń w woj. lubelskim ogółem.

Ponadto pracodawcy borykający się z problemem zrekrutowania pracowników mogli w ramach obowiązujących przepisów zatrudnić cudzoziemców na podstawie zezwoleń na pracę. Wydawanie zezwoleń na zatrudnienie cudzoziemców na terytorium Polski odbywało się w trybie wydawania decyzji administracyjnych przez Wojewodę właściwego ze względu na siedzibę/miejsce działania pracodawcy i wszczynane było na pisemny wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

Regulacja zatrudnienia z wykorzystaniem zasobów z innych rynków pracy stanowi naturalny proces na rynkach wewnątrzspółnotowych i poza nimi. Coraz częściej Polacy poszukują korzystniejszych warunków zatrudnienia w celu poprawy swej sytuacji materialnej, decydując się na migrację zarobkową i poszukiwanie pracy poza

granicami kraju. Taki stan rzeczy w połączeniu z coraz wyższymi wymaganiami płacowymi sprawia, że tworzy się luka na rynku pracy, którą pracodawcy mogą zapełnić pracownikami ze Wschodu (największą grupę stanowią Ukraińcy). To ogromna szansa dla pracodawców, by obniżając koszty zatrudnienia, podnosić konkurencyjność przedsiębiorstw.

System zabezpieczenia społecznego

Skalę migracji zarobkowych mieszkańców województwa lubelskiego do krajów Unii Europejskiej na przestrzeni kilkunastu ostatnich lat odzwierciedlały m.in. dane dotyczące świadczeń z tytułu bezrobocia, realizowane w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Koordynacja ta odbywała się na zasadzie sumowania okresów zatrudnienia i okresów ubezpieczenia dla uzyskania uprawnień do świadczeń z tytułu bezrobocia (dokument przenośny U1, SED U002 i U017) oraz eksportu świadczeń w trakcie poszukiwania pracy w innym państwie członkowskim z zachowaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych przez okres od trzech do sześciu miesięcy (dokument przenośny U2i SED U008).

W 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, działając z upoważnienia Marszałka Województwa Lubelskiego, **wydał 2 dokumenty przenośne U2** dla osób wyjeżdżających z Polski w celu poszukiwania pracy, które przez okres od trzech do sześciu miesięcy mogły pobierać przyznany w Rzeczypospolitej Polskiej zasiłek dla osób bezrobotnych.

W omawianym okresie tutejszy urząd **rozpoczął 475 spraw dotyczących świadczeń dla osób**, które przyjechały do Polski w celu poszukiwania pracy i transferowały do Polski swoje zasiłki z państw członkowskich UE/EOG lub Szwajcarii. W ramach postępowania **wpłynęło 458 dokumentów U2/U008**.

Od 01.01.2019 do 31.12.2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie **wydał 117 dokumentów U1/U002** potwierdzających okresy zatrudnienia, ubezpieczenia lub pracy na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osobom ubiegającym się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innych państwach członkowskich UE/EOG lub Szwajcarii.

Przepisy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego umożliwiały przyznanie prawa do zasiłku bezrobotnym obywatelom Polski, którzy zamieszkiwali lub powracali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w krajach UE/EOG lub Szwajcarii. Decyzje w tym przedmiocie wydaje marszałek województwa, natomiast podjęcie wypłaty lub wydanie decyzji w sprawie utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych należy do zadań starosty. W 2019 roku **rozpoczęto 1 006 spraw w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwzględnieniem okresów zatrudnienia w państwach członkowskich UE/EOG**. W tym okresie **Marszałek Województwa Lubelskiego wydał 922 decyzje w przedmiocie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwzględnieniem okresu zatrudniania w innym państwie członkowskim, z tego 360 decyzji odmownych zaś 29 postępowań w sprawie przyznania prawa do zasiłku umorzono**. W tym samym czasie do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie **wpłynęło 738 dokumentów E-301/PDU1/SED U002/SED U017**.

Od 2 września 2019 roku urząd pracuje na systemie EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information) czyli systemie elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego. Jest to projekt przygotowany przez Komisję Administracyjną ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, którego cel to ułatwienie i przyspieszenie wymiany informacji pomiędzy instytucjami zabezpieczenia społecznego we wszystkich krajach UE.

Badania rynku pracy

Gdy regionalne rynki pracy są bardzo zróżnicowane i wciąż następują na nich zmiany trudno jest przeciwdziałać niedopasowaniu podaży i popytu na rynku pracy bez posiadania kompleksowej diagnozy rynku. Wiedza ta stanowi podstawę do określania wsparcia dla poszukujących pracy i pracodawców. Wychodząc naprzeciw potrzebom informacyjnym Wydział Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie przeprowadził badania „Analiza branży rachunkowo-księgowej w województwie lubelskim”, „Analiza branży motoryzacyjnej w województwie lubelskim”, „Kwalifikacje w zawodach szkolnictwa branżowego a potrzeby lokalnych rynków pracy” oraz badanie zlecone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Barometr zawodów”.

Wyniki realizowanych badań mogą być wykorzystywane przy podejmowaniu działań wspierających osoby, które już znajdują się na rynku pracy, jak i te, które obecnie planują swoją karierę zawodowo-edukacyjną i z wymaganiami tego rynku zmierzają się w przyszłości. Posiadanie wiedzy na temat sytuacji na regionalnym rynku pracy jest kluczem do świadomego kształtowania ścieżki kariery, tak by możliwe było uzyskanie satysfakcjonującego zatrudnienia.

Prowadzenie analiz branżowych wynikało z zapotrzebowania informacyjnego klientów i partnerów WUP w Lublinie. Dwa badania branżowe w 2019 roku przygotowano według metodyki już stosowanej w Wydziale Badań i Analiz w latach 2016-2018 w badaniach zleconych: „Analiza branży transport w województwie lubelskim”, „Analiza branży budowlanej w województwie lubelskim”, „Analiza branży przetwórstwa spożywczego w województwie lubelskim”, „Analiza branży hotelarsko-gastronomicznej w województwie lubelskim”. Za główny cel badań w 2019 roku przyjęto charakterystykę branży w województwie lubelskim z perspektywy rynku pracy. Do szczegółowo opracowanych zagadnień należały: oferta kształcenia do pracy w branży, struktura zawodów branżowych, fluktuacje i formy zatrudnienia, poziom płac, trwałość miejsc pracy, potencjał zatrudnieniowy przedsiębiorstw, prognoza sytuacji w branży, kwalifikacje i kompetencje pracowników, problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników.

Uzyskano wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania branż w powiązaniu z rynkiem pracy, zidentyfikowano kluczowe problemy, cechy zatrudnienia oraz szanse rozwojowe. Materiały mogą być pomocne w układaniu scenariuszy zajęć doradztwa zawodowego w szkołach, stanowić wsparcie dla procesu edukacji branżowej i technikalnej. Mogą wykorzystać go zainteresowani kształceniem lub pracą w branżach.

Analiza branży rachunkowo-księgowej w województwie lubelskim

Branża rachunkowo-księgowa oznaczała przedsiębiorstwa prowadzące działalność na terenie województwa lubelskiego w Grupie 69.2 (Działalność rachunkowo-księgowa; doradztwo podatkowe) znajdującą się w Dziale 69 (Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe) Sekcji M (Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna), zgodnie z PKD 2007. Branża jest istotna dla rynku pracy województwa. Działalność rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe to m.in. księgowanie transakcji gospodarczych, wykonywane na zlecenie, sporządzanie sprawozdań i bilansów finansowych, kontrola i potwierdzanie ich poprawności, przygotowywanie dokumentów o dochodach osób i firm w celach podatkowych, reprezentowanie klientów przed organami podatkowymi. Wzrastające zapotrzebowanie na te usługi wynika m.in. z wieloletniego systematycznego wzrostu ilości szczegółowych przepisów prawnych obowiązujących osoby prowadzące działalność gospodarczą czy zarządzających przedsiębiorstwami i instytucjami, także jako pracodawców.

Badania przeprowadzono od marca do maja 2019 roku. Były to analiza desk-research, CATI (wywiady telefoniczne), FGI (zogniskowane wywiady grupowe). Telefoniczne badanie ilościowe zrealizowano z przedstawicielami 178 firm prowadzących działalność w branży. Badanie jakościowe oparto o wywiady grupowe z 6 pracownikami i 6 pracodawcami. Do analizy danych zastanych wykorzystano publikacje eksperckie, raporty i analizy, dane GUS.

Badania wykazały, że kluczowymi zawodami w tej silnie sfeminizowanej branży były księgowa i specjalista ds. płac i kadr. Najwyższe średnie płace otrzymywali radca prawny i biegły rewident. Istotne znaczenie przypisuje się w branży certyfikatowi Ministerstwa Finansów lub Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. 49% firm poszukujących pracowników miało problemy podczas rekrutacji. Deficyt zawodów branżowych widoczny był w centralnych powiatach regionu. Zatrudnienia obcokrajowców należały do rzadkości. Lokalna przedsiębiorczość stymulowała rozwój branży, poziom zatrudnienia nie zależał od sezonu. Oferta kształcenia do pracy w branży była dostępna na poziomie wyższym, zawodowym, policealnym, poszerzała się w ostatnich latach oferta kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Analiza branży motoryzacyjnej w województwie lubelskim

Branżę motoryzacyjną zdefiniowano jako podmioty gospodarki narodowej prowadzące w regionie lubelskim działalność w Dziale 45 (handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych) Sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), zgodnie z PKD 2007.

Badania przeprowadzono od sierpnia do października 2019 roku: desk research, CATI (wywiady telefoniczne), FGI (zogniskowane wywiady grupowe). Telefoniczne badanie ilościowe zrealizowano z przedstawicielami 191 firm prowadzących działalność w branży. W ramach badań jakościowych odbyły się spotkania z 6 przedsiębiorcami – pracodawcami i 6 pracownikami. Wykonawcę badań zobowiązano, by analiza danych zastanych uwzględniła co najmniej 25 pozycji raportów z badań, analiz branżowych, danych statystycznych, artykułów.

Z badania wynika, że kluczowymi branżowymi zawodami są mechanik pojazdów samochodowych, sprzedawca i blacharz samochodowy. Najwyższe średnie płace związane były z dziedziną mechaniki elektryczno-elektroniczną. Okazało się, że kompetencje miękkie (np. komunikatywność, sumienność) były dla pracodawców ważniejsze niż potwierdzone kwalifikacje. Raport z badania wskazuje również na pożądane kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie na wszystkich kluczowych stanowiskach. 83% firm szukających pracowników w ciągu roku przed badaniem miało trudności w ich pozyskiwaniu. Stosunkowo często w branży występuje praca nierejestrowana (ponad 62% badanych to zauważyło). Popyt na usługi napraw był gwarantowany przez wzrost liczby pojazdów. Rozwój branży związany będzie z hybrydyzacją, elektryzacją, elektrotechniką, oprogramowaniem serwisowym.

Oferta kształcenia do pracy w branży była dostępna w każdym powiecie, ale notowano niskie zainteresowanie młodych osób nauką w zawodach branżowych. Gotowość pracodawców do zatrudniania obcokrajowców była hamowana uciążliwymi kwestiami administracyjnymi.

Kwalifikacje w zawodach szkolnictwa branżowego a potrzeby lokalnych rynków pracy

Autorskie badanie Wydziału Badań i Analiz było zrealizowane dzięki partnerskim relacjom urzędu z 21 powiatowymi urzędami pracy. Koncepcja badania zakładała zbieranie opinii odnośnie 250 kwalifikacji szkolnictwa branżowego z podziałem na 32 branże. Zbiór ten został użyty w ankiecie kilka miesięcy po jego ogłoszeniu przez Ministra Edukacji Narodowej, jeszcze przed wejściem w życie 1.09.2019 roku jako obowiązującego dla pierwszych klas szkolnictwa branżowego. Dzięki temu w najszybszy sposób uzyskano dane pomocne w opiniowaniu najnowszych propozycji kierunków kształcenia branżowego w regionie.

Pracownicy urzędów pracy wypełnili w II kwartale 2019 roku internetową ankietę dotyczącą lokalnego popytu na pracowników. Popyt taki często przejawia się zapotrzebowaniem na kwalifikacje – w ofertach pracy wymagania dotyczą konkretnych zawodowych czynności. Głównym celem badania była regionalna diagnoza zapotrzebowania na kwalifikacje w zawodach szkolnictwa branżowego na terenie województwa lubelskiego. Wyniki wskazały na rodzajowe i przestrzenne zróżnicowanie zapotrzebowania na kwalifikacje.

W opinii badanych pracodawcy praktycznie w całym województwie (23 na 24 powiaty) zmagali się w 2019 roku z problemem znalezienia chętnych osób do pracy z kwalifikacją „Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych”. Niewiele mniejszy obszar (21 na 24 powiaty) dotknięty był problemem dostępności osób z kwalifikacjami z branży budowlanej: „Wykonywanie robót dekarско-błacharskich” oraz „Wykonywanie robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych”. W takiej samej liczbie powiatów zabrakło wykwalifikowanych pracowników w zakresie „Montażu i obsługi maszyn i urządzeń elektrycznych”. Na 21 kwalifikacji w zestawieniu znalazło się aż 9 z branży budowlanej. Z kolei kwalifikacje na liście przynależały do branży motoryzacyjnej.

Uczestnicy badania wskazywali również kwalifikacje, na które w roku badania było regionie stosunkowo duże zapotrzebowanie, ale łatwo było znaleźć osoby posiadające kwalifikację. Tak było zwłaszcza w branży ekonomiczno-administracyjnej.

Badanie miało częściowo charakter prognostyczny. Zgrupowano kwalifikacje, których w 2019 roku rynek pracy województwa nie potrzebował na dużą skalę, ale w 2020 roku miało się to zmienić (prognoza krótkoterminowa była optymistyczna). Istotna była obecność w czołówce tej grupy kwalifikacji w branży elektroenergetycznej, a ściślej energetyki odnawialnej. Najliczniejszą grupę stanowiły kwalifikacje, na które nie było zapotrzebowania i badani nie znaleźli podstaw, by sądzić, że do 2020 roku się ono pojawi (np. transport wodny). Listy kwalifikacji deficytowych dla każdego powiatu wyszczególniono w raporcie dostępnym na stronie internetowej urzędu.

Wyniki badania stanowiły niezwykle potrzebny materiał do opiniowania kierunków kształcenia branżowego i technicznego dla Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Mogły być również wykorzystywane do programowania nowych regionalnych działań finansowanych ze środków europejskich.

Barometr zawodów

W II połowie 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie przeprowadził w skali wojewódzkiej piątą edycję badania „Barometr zawodów”. Było ono realizowane na terenie całego kraju na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

„Barometr zawodów” stanowi krótkookresową prognozę, wypracowaną przez ekspertów regionalnego rynku pracy, dotyczącą zapotrzebowania na pracowników w roku 2020. W ramach badania w województwie lubelskim zorganizowanych zostało 21 paneli eksperckich (po jednym dla każdego powiatowego urzędu pracy). W spotkaniach we wrześniu i październiku 2019 roku udział wzięło łącznie 123 pracowników urzędów pracy oraz 2 przedstawiciele prywatnych agencji zatrudnienia

(przedstawiciele firm Randstad oraz Consultor wzięli udział w panelu, podczas którego oceniano zapotrzebowanie na pracowników w Lublinie).

Odpowiedzi uczestników badania pozwoliły na zaklasyfikowanie zawodów do jednej z trzech kategorii:

- ✓ **zawody deficytowe** to takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest większa niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej pracodawcom znaleźć kandydatów do pracy).
- ✓ **zawody zrównoważone** to takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców.
- ✓ **zawody nadwyżkowe**, w których liczba wolnych miejsc jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie).

Dzięki temu powstały zestawienia, osobno dla każdego powiatu oraz dla całego regionu, prezentujące sytuację poszczególnych zawodów na rynku pracy województwa lubelskiego.

Tabela 3. Zawody najczęściej uznawane za nadwyżkowe w woj. lubelskim

Nazwa zawodu	Liczba powiatów, w których zawód jest w równowadze
specjaliści technologii żywności i żywienia	22
filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	20
ekonomiści	18
specjaliści administracji publicznej	17
pracownicy administracyjni i biurowi	17
pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	14
technicy mechanicy	13
pedagodzy	12
socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych	12
rolnicy i hodowcy	12

Tabela 4. Zawody najczęściej uznawane za deficytowe w woj. lubelskim

Nazwa zawodu	Liczba powiatów, w których zawód jest deficytowy
kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	23
pielęgniarki i położne	21
spawacze	21

Nazwa zawodu	Liczba powiatów, w których zawód jest deficytowy
operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	18
kierowcy autobusów	17
nauczyciele przedmiotów zawodowych	16
mechanicy pojazdów samochodowych	16
elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy	16

Wyniki badania pokazują, w których zawodach znalezienie pracy jest trudne, w których można spodziewać się zwiększonego zapotrzebowania na pracowników oraz jak jest ono zróżnicowane na terenie województwa lubelskiego. Osobom planującym swoją karierę zawodową wiedza ta może pomóc wybrać kierunek kształcenia, który da im największe szanse na znalezienie pracy. Bezrobotnym może pokazać w jakich powiatach istnieje popyt na pracowników w posiadanym przez nich zawodzie oraz zachęcić do mobilności przestrzennej i zawodowej. Obie te grupy mogą także wykorzystać informacje z badania wybierając dodatkowe aktywności, zdobywając pożądaną na rynku pracy kwalifikację i kompetencje. Odbiorcami wyników badania są także instytucje rynku pracy kształtujące ofertę edukacyjną, szkoleniową i doradczą.

Raporty z przeprowadzonych w 2019 roku badań dostępne są na stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie: [Badania i analizy - Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy \(od 2015\)](#)

Realizowane badania pozwalają na usystematyzowanie wiedzy na temat regionalnego rynku pracy. Ich wyniki kierowane są do szerokiego grona odbiorców. Wykorzystywane są przez publiczne służby zatrudnienia do planowania swoich działań - np. do wydatkowania środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz

źródło wiedzy do opiniowania kierunków kształcenia. Można je także wykorzystać przy prowadzeniu doradztwa zawodowego, indywidualnemu planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej, opracowaniu strategii zatrudnienia przez pracodawców, programowaniu szkoleń, kursów i kierunków kształcenia przez instytucje edukacyjne i szkoleniowe itp.

3 Poradnictwo zawodowe

W 2019 roku rynek pracy oraz szybkie zmiany gospodarcze stawiały osobom poszukującym pracy bardzo wysokie wymagania. Samo wykształcenie i doświadczenie to za mało, więc osoby pozostające bez zatrudnienia, w celu zwiększenia swoich szans na rynku pracy, powinny umieć wyróżnić się spośród innych. Dlatego też, tak bardzo ważną rolę we współczesnym świecie odgrywa poradnictwo zawodowe. Usługa ta była realizowana przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Lublinie oraz Filie w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu. Kierowana była do osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (bezrobotnych i poszukujących pracy), pracodawców, a także osób pracujących i dorosłych uczących się.

W ramach **indywidualnego poradnictwa zawodowego** doradca zawodowy wykorzystywał różne metody i techniki służące motywowaniu klienta do aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów. Podstawową metodą pracy doradców zawodowych była rozmowa doradcza. W 2019 roku z indywidualnych usług poradnictwa zawodowego w zakresie rozwiązywania problemów zawodowych skorzystało ogółem 2 079 osób.

W procesie poradnictwa zawodowego wykorzystywane były również testy psychologiczne oraz inne narzędzia służące do badania zainteresowań zawodowych. Analiza preferencji i predyspozycji zawodowych daje klientom możliwość dokonywania racjonalnych wyborów zawodowych związanych z przyszłą pracą lub rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej. W 2019 roku z badań testowych w celu określenia swoich zainteresowań i predyspozycji zawodowych skorzystało 995 osób.

Podczas poradnictwa grupowego uczestnicy zajęć mieli możliwość dokonania adekwatnej oceny siebie, określenia przyczyn problemów zawodowych, rozwijania umiejętności podejmowania decyzji zawodowych oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Tematyka zajęć obejmowała zagadnienia dotyczące: planowania kariery zawodowej, budowania własnego wizerunku na rynku pracy, metod aktywnego poszukiwania pracy, wykorzystania komputera i Internetu w poszukiwaniu zatrudnienia, sporządzania profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacji, komunikacji interpersonalnej, kompetencji miękkich, kreatywności i motywacji, radzenia sobie ze stresem oraz przedsiębiorczości i podejmowania własnej działalności gospodarczej. W 2019 roku dla 1818 osób zorganizowano zajęcia poradnictwa grupowego.

Z zasobów informacji zawodowej, które wspomagają proces podejmowania decyzji zawodowych, można korzystać w formie indywidualnej i grupowej. W 2019 roku odnotowano 9 739 indywidualnych informacji udzielonych klientom Centrum. Dla 4254 osób zorganizowano informacyjne zajęcia grupowe o usługach urzędów pracy, możliwościach rozwoju zawodowego, sytuacji na rynku pracy, projektach unijnych, sposobach poszukiwania pracy, szansach zatrudnienia w kraju i za granicą oraz podejmowaniu własnej działalności gospodarczej.

Specjalistyczna działalność Centrum polegała głównie na wspomaganie powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego. Realizowano także działania o charakterze metodyczno-szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy dla pracowników wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy mające na celu ujednoczenie pracy doradców zawodowych. Ponadto świadczone pomoc w zakresie planowania kariery zawodowej, w tym poradnictwo na odległość z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych. Do zadań Centrum należało również zbieranie, aktualizowanie i upowszechnianie zasobów informacji zawodowych. Zaktualizowano i opublikowano poradnik „7 dni poszukiwania pracy” i opracowanie „Bądź sobie szefem” dla osób podejmujących działalność gospodarczą. Doradcy zawodowi brali udział w targach pracy i edukacji, konferencjach, organizowali działania w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, a także współpracowali z instytucjami rynku pracy, edukacji i pomocy społecznej.

Agencje zatrudnienia

Polskie prawodawstwo dopuszcza obsługę rynku pracy nie tylko przez publiczne służby zatrudnienia, ale również przez inne instytucje rynku pracy, w tym przez agencje zatrudnienia. Agencje zatrudnienia to podmioty wpisane do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia), świadczące usługi w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego oraz pracy tymczasowej. Działalność agencji zatrudnienia jest działalnością regulowaną, w rozumieniu przepisów ustawy z 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców i do jej prowadzenia wymagany był wpis do ww. rejestru. W latach 2003 – 2005 Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia (KRAZ) prowadziło Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Od 2005 roku Rejestr ten prowadzą wojewódzkie urzędy pracy. Liczba zarejestrowanych agencji w rejestrze z roku na rok sukcesywnie rosła. W dniu 31 grudnia 2019 roku rejestr zawierał 320 agencji zatrudnienia w województwie lubelskim, w 2003 roku były to tylko 3 agencje zatrudnienia. W ciągu 2019 roku zarejestrowano 96 agencji zatrudnienia – o 2 mniej niż w 2018 roku (w tym 27% agencji prowadzonych jest przez obywateli Ukrainy). W 2019 roku przeprowadzonych zostało 18 kontroli agencji zatrudnienia w zakresie spełniania warunków wymaganych do wykonywania działalności. Rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia jest jawny i ogólnie dostępny na stronie internetowej: [Systemu Teleinformatycznego Obsługi Rejestrów PSZ](#).

Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS)

Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS) to jedno z narzędzi rynku pracy mających wpływ na upowszechnienie, zwiększenie dostępności i poprawę jakości usług szkoleniowych. RIS powstał w 2004 roku na mocy przepisów ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (DZ. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.). W myśl tych przepisów, każda instytucja szkoleniowa zainteresowana prowadzeniem szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy z wykorzystaniem środków publicznych jest zobowiązana posiadać wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych. Ewidencję instytucji szkoleniowych prowadzą wojewódzkie urzędy pracy właściwe ze względu na miejsce położenia siedziby podmiotu oferującego usługi szkoleniowe. Dostępność i jawność RIS oraz jego ogólnokrajowy zasięg umożliwiają wyszukanie i porównanie ofert, co ułatwia wybór programów i form szkolenia najbardziej odpowiadających potrzebom szkoleniowym danej osoby. Tematyka prezentowanych przez instytucje szkoleniowe ofert z roku na rok staje się coraz bardziej zróżnicowana. Związane jest to ze zmieniającymi się potrzebami rynku pracy – tak krajowego jak i unijnego w zakresie posiadanych kwalifikacji. Wielofunkcyjność aplikacji RIS pozwala na uzyskanie obszernej informacji na temat konkretnej instytucji szkoleniowej i jej oferty szkoleniowej. W województwie lubelskim, w latach 2005-2019, można zaobserwować dynamikę wzrostu wpisów do RIS. W dniu 31 grudnia 2019 r. rejestr zawierał 737 instytucji szkoleniowych wobec 655 w 2018 roku.

Dostęp do RIS on-line: portal STOR: System Teleinformatyczny Obsługi Rejestrów PSZ, strona internetowa WUP w Lublinie.

Na konkurencyjnym rynku pracy, bardzo ważną umiejętnością jest podejmowanie właściwych decyzji w swoich sprawach zawodowych. Niezbędną w tym zakresie fachową pomoc bądź poradę można uzyskać w ramach poradnictwa zawodowego. Klient i doradca zawodowy wspólnie pracują nad świadomym i samodzielnym podjęciem przez klienta decyzji dotyczącej drogi rozwoju zawodowego oraz nad dostosowaniem się do wymogów rynku pracy.

4 Regionalny Program Operacyjny

Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Analizując sytuację na wojewódzkim rynku pracy nie można pominąć środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Pomoc finansowa oferowana ze środków Unii Europejskiej była, jest i będzie jednym z ważniejszych, o ile nie najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na szybszy rozwój województwa lubelskiego - w sensie gospodarczym, inwestycyjnym, edukacyjnym i społecznym. Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie od lat programuje i wykonuje zadania współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Na podstawie Porozumienia z 8 czerwca 2015 roku w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach: Osi Priorytetowej 9 Rynek pracy oraz Osi Priorytetowej 11 Włączenie społeczne.

Realizowane przez IP zadania wynikające z ww. Porozumienia to m.in. prowadzenie naboru i oceny wniosków o dofinansowanie, obsługa procedury odwoławczej, zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu, rozliczanie projektów, zlecanie płatności, prowadzenie kontroli projektów ujętych w Rocznym Planie Kontroli oraz kontroli krzyżowych i doraźnych.

- ✓ Działanie 9.1 „AKTYWIZACJA ZAWODOWA”. Cel działania to wsparcie poprzez skuteczną aktywizację zawodową. Przedsięwzięcia były skoncentrowane na wsparciu grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób starszych w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach w celu aktywizacji zawodowej ułatwiającej im wejście lub powrót na rynek pracy. Osoby te wymagają szczególnego wsparcia z uwagi na okres bierności zawodowej, brak lub dezaktualizację posiadanych umiejętności i kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego czy też gorszą sytuację zatrudnieniową. Ze względu na wysoki poziom ukrytego bezrobocia, w tym głównie na obszarach wiejskich, w ramach Działania została zaplanowana reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa w celu podejmowania przez nich zatrudnienia poza rolnictwem. Pomoc ukierunkowana na wsparcie osób zatrudnionych przyczyni się do poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Dzięki interwencji nastąpiło zwiększenie zasobów wykwalifikowanych pracowników w regionie. Ponadto interwencja miała

bezpośredni wpływ na zwiększenie mobilności zawodowej odbiorców wsparcia, w tym w wymiarze geograficznym. O dofinansowanie w ramach tego Działania mogły ubiegać się m.in. jednostki samorządów, urzędy pracy, organizacje pozarządowe, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową, pracodawcy. Środki te mogły zostać przeznaczone na poradnictwo, pośrednictwo pracy, staże, szkolenia, dofinansowanie kosztów wynagrodzeń, doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy, wspieranie mobilności zawodowej. Wsparcie skierowane było do osób w wieku 30 lat i więcej, bezrobotnych oraz biernych zawodowo, z terenu woj. lubelskiego, należące co najmniej do jednej z następujących grup:

- ✓ osoby w wieku 50 lat i więcej;
- ✓ kobiety;
- ✓ osoby z niepełnosprawnościami;
- ✓ osoby długotrwale bezrobotne;
- ✓ osoby o niskich kwalifikacjach;
- ✓ osoby bezrobotne nie należące do grup wskazanych powyżej.

W 2019 roku w ramach Działania 9.1 ogłoszono jeden nabór o nr RPLU.09.01.00-IP.02-06-001/19 w zakresie, którego przewidziano wsparcie na: poradnictwo zawodowe lub/i pośrednictwo pracy; staże i/lub praktyki zawodowe; szkolenia prowadzące do nabycia, podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (w tym organizacja szkoleń połączona z praktyką zawodową u pracodawcy); zatrudnienie subsydiowane z możliwością refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy; wsparcie adaptacyjne pracownika, który uzyskał w ramach zatrudnienia subsydiowanego, jak również dla osoby odbywającej staż, praktykę zawodową, w zakresie dostosowania kompetencji i kwalifikacji pracownika/stażysty/praktykanta do potrzeb pracodawcy oraz profilu wykonywanej pracy; wspieranie mobilności zawodowej m.in. poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania, w tym poprzez finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie. W ramach ww. konkursu o dofinansowanie projektu mogły ubiegać się następujące podmioty: jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w szczególności urzędy pracy; osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w szczególności organizacje pozarządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy, niepubliczne agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonych przez wojewódzkie urzędy pracy, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego; osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych; pracodawcy.

Alokacja przeznaczona na konkurs wynosiła ogółem 12 982 570,26 PLN, w tym wkład UE 11 615 983,92 PLN. Natomiast nabór wniosków zakończył się 22.11.2019 roku. W odpowiedzi na ogłoszony nabór wpłynęły 154 wnioski o dofinansowanie projektu.

Do 31.12.2019 roku trwała weryfikacja warunków formalnych, którą kontynuowano w roku 2020.

- ✓ Działanie 9.2 „AKTYWIZACJA ZAWODOWA-PROJEKTY PUP” realizowane przez powiatowe urzędy pracy województwa lubelskiego. Działanie miało na celu wsparcie osób bezrobotnych, tj. ich skuteczną aktywizację zawodową. Przedsięwzięcia koncentrowały się na wsparciu grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób starszych od 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskowyzwalifikowanych w celu aktywizacji zawodowej ułatwiającej im wejście lub powrót na rynek pracy.

W ramach Działania 9.2 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP w 2019 roku nie ogłoszono naborów pozakonkursowych. Kontynuowana jedynie była procedura podpisywania umów w ramach naboru nr RPLU.09.02.00-IP.02-06-NB2/18. Zawarto 21 umów na wartość ogółem 41 196 622,39 PLN, w tym wkład UE wynosił 35 017 128,88 PLN.

- ✓ Działanie 9.5 „Aktywizacja Zawodowa W Ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego”. O wsparcie w ramach Działania mogły ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w szczególności urzędy pracy; osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w szczególności organizacje pozarządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy, niepubliczne agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego oraz pracodawcy i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów. Działanie miało na celu zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz poprawę szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa poprzez programy aktywizacji zawodowej.

W 2019 roku w ramach Działania 9.5 nie były zaplanowane konkursy. W związku z brakiem potrzeby realizacji projektów w ramach Działania 9.5 Aktywizacja zawodowa w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego odstąpiono od ogłaszania naborów w ramach ww. Działania.

- ✓ Działanie 11.1 „Aktywne włączenie”. Celem Działania było zahamowanie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy i niekorzystnych postaw społecznych oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym w regionie. W ramach Działania realizowane były przedsięwzięcia na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej oraz integracji społecznej osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej. Wdrożenie standardów oraz wykorzystanie nowych rozwiązań w zakresie aktywnej integracji przyczyniło się do podniesienia jakości, skuteczności i efektywności działań instytucji pomocy i integracji na rzecz włączenia społecznego. O wsparcie mogły się ubiegać m.in. instytucje rynku pracy, wspierania rodziny, pomocy i integracji społecznej, organizacje pozarządowe, jednostki samorządów. Środki mogły zostać przeznaczone m.in. na integrację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością, programy wychodzenia z bezdomności, aktywizację społeczną i zawodową młodzieży z domów dziecka i zakładów poprawczych, usamodzielnianie wychowanków domów dziecka, kompleksowe programy reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej realizowane przez zakłady Aktywizacji Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, Program Aktywizacja i Integracja.

W 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie nie ogłosił żadnego konkursu w ramach Działania 11.1 RPO WL. W 2019 r trwał nabór wniosków w ramach konkursu nr RPLU.11.01.00-IP.02-06-001/19 ogłoszonego w 2018 r. Alokacja na konkurs wynosiła 9 441 520,00 zł. w tym wkład UE 9 441 520,00 zł. Do końca roku 2019 zakończono etap negocjacji wniosków.

W 2019 roku trwała ocena oraz procedura podpisywania umów w ramach konkursów ogłoszonych w 2018 roku (RPLU.11.01.00-IP.02-06-002/18 oraz RPLU.11.01.00-IP.02-06-001/18). W ramach ww. konkursów Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w 2019 roku podpisał łącznie 61 umów na kwotę ogółem 64 925 596,80 PLN, w tym wkład UE wyniósł 55 170 296,2 PLN.

Wszystkie realizowane działania odbywały się przy dużym udziale Mobilnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego (MPKI), działającego w strukturach Wojewódzkiego Urzędu Pracy. W ramach pracy punktu w 2019 r. odbyło się 116 spotkań z potencjalnymi wnioskodawcami OPS/MOPR, w których wzięło udział 395 osób. Podczas spotkań pracownicy MPKI udzielali informacji związanych z procedurą wyboru projektów do dofinansowania, konsultowali wnioski o dofinansowanie zarówno pod względem zgodności z obowiązującymi wytycznymi oraz zasadami naboru, jak i poprawnego zapisu w funkcjonującym systemie informatycznym.

- ✓ Działanie 11.4 „Aktywne Włączenie W Ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Działanie skierowane było do m.in. instytucji rynku pracy, instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, podmiotów reintegracyjnych, organizacji pozarządowych działających w obszarze rynku pracy/pomocy i integracji społecznej, jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, w tym jednostek pomocy społecznej. Wsparcie mogło zostać przeznaczone na m.in. Programy na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację oraz reintegrację społeczno-zawodową i/lub kompleksowe programy reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej realizowane głównie przez Zakłady Aktywizacji Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, w tym m.in. rozwój i upowszechnianie zatrudnienia wspieranego oraz prac społecznie użytecznych. Wsparcie kierowane było do osób pozostających bez zatrudnienia, z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży wykluczonej społecznie, osób bezdomnych.

W 2019 roku kontynuowano ocenę oraz procedurę podpisywania umów w ramach konkursu RPLU.11.04.00-IP.02-06-001/17. Do 31.12.2019 r. podpisano 9 umów na kwotę ogółem 14 088 191,22 PLN, w tym wkład UE wynosił 11 974 962,51 PLN.

Dzięki zaangażowanym środkom z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 objęto wsparciem ponad 42 tys. osób.

Szczegółowe dane dotyczące stanu wdrażania RPO WL zamieszczone zostały poniżej:

Tabela 5. Stan wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego

Działanie	Ilość naborów/konkursów	Liczba wszystkich złożonych wniosków	Złożone wnioski - kwota ogółem (PLN)	Złożone wnioski - kwota wkładu UE (PLN)	Liczba podpisanych umów	Umowy - kwota ogółem (PLN)	Umowy - wkład UE (PLN)	Liczba osób objętych wsparciem w programie
9.1	4	576	722434099,96	614068984,97	84	108 365 950,55	92 111 057,82	28850
9.2	5	105	205021449,63	174268232,15	105	198 959 541,74	169 115 610,13	
11.1	12	664	891649733,92	757961803,15	278	373 659 657,50	317 594 262,63	13619
11.4	1	19	23 293 868,86	19 799 788,50	9	14 088 191,22	11 947 962,51	

Zauważalne zmiany na rynku pracy województwa lubelskiego to również zasługa znacznych środków z Unii Europejskiej, które przyczyniły się do poprawy sytuacji na rynku pracy, jakie Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie otrzymał na

współfinansowanie działań związanych z rynkiem pracy. Wiele realizowanych projektów miało m.in. na celu zwiększenie liczby zatrudnionych oraz podniesienie kwalifikacji osób z niskim wykształceniem. Dzięki oferowanym działaniom zwiększyła się mobilność zawodowa mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów rynku pracy.

5 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 zawartego 13 stycznia 2015 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w okresie programowania 2014-2020 pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach Osi Priorytetowej I *Osoby młode na rynku pracy* Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (IP PO WER) realizując w województwie lubelskim zadania w zakresie: Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe oraz Działania 1.2. Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe.

Wydział Realizacji PO WER w 2019 roku kontynuował realizację ww. działań. Realizacja tych działań przyczyniła się w znaczącym stopniu do poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy osób młodych (w wieku 15-29 lat) pozostających bez pracy, nie uczestniczących w kształceniu, czy szkoleniu (tzw. młodzież NEET) poprzez aktywizację zawodowo-edukacyjną, zawierającą instrumenty i usługi rynku pracy, np.

- ✓ pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (oferty pracy, doradztwo zawodowe),
- ✓ podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz ich lepsze dopasowanie do potrzeb rynku pracy (kursy, szkolenia),
- ✓ pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego: staże i praktyki zawodowe,
- ✓ mobilność zawodowa (zmiana miejsca zamieszkania, w celu podjęcia pracy w innym mieście, mobilność zawodowa w ramach sieci EURES),
- ✓ pomoc osobom z niepełnosprawnościami w zmniejszaniu barier, jakie napotykają w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia,
- ✓ pomoc oraz wsparcie w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej.

Poddziałanie 1.1.1

W 2019 roku w ramach Działania 1.1 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe”, Poddziałanie 1.1.1 „Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego” w trakcie realizacji było 21 projektów pozakonkursowych w okresie od 01.07.2018 roku do 31.12.2019 roku. Projekty są na etapie końcowego rozliczania.

W 2019 roku w ramach PO WER zatwierdzono i przekazano do certyfikacji wydatki na łączną kwotę 51 566 173,00 PLN, co dało wykonanie celu rocznego na poziomie 101% (cel certyfikacji na 2019 rok wyniósł 51 256 000 PLN).

Poddziałanie 1.2.1

W 2019 roku w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy” Poddziałanie 1.2.1 „Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego” w trakcie realizacji był 1 projekt konkursowy w okresie do 28.02.2019 roku – projekt został zamknięty i rozliczony. Pozostałe projekty zakończyły realizację w 2018 roku (część z projektów została rozliczona w I kwartale 2019 roku). W 2019 roku nie został ogłoszony konkurs oraz nie zostały podpisane żadne umowy o dofinansowanie projektów w ramach poddziałania 1.2.1.

Do końca 2019 roku osiągnięto następujące efekty wdrażania działań PO WER:

- ✓ liczba osób bezrobotnych/biernych zawodowo objętych wsparciem w programie – 40 481 osób,
- ✓ liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 1 561 osób,
- ✓ ze szkoleń skorzystało – 9 958 osób,
- ✓ ze staży skorzystało – 28 349 osób,
- ✓ z dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej skorzystały – 3 492 osoby,
- ✓ z wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skorzystały – 382 osoby,
- ✓ z pozostałych form wsparcia (bon na zasiedlenie, prace interwencyjne) skorzystało – 2 707 osób,
- ✓ liczba osób, które uzyskały zatrudnienie łącznie – 23 686 osób (58,51%).

Tabela 6. Stan wdrażania Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Działanie	Poddziałanie	Ilość naborów/konkursów	Liczba wszystkich złożonych wniosków	Liczba podpisanych umów	Wartość podpisanych umów (dofinansowanie PLN)	Ilość osób objętych wsparciem w programie
1.1	Poddziałanie 1.1.1 Europejski Fundusz Społeczny (EFS)	1 (nabór pozakonkursowy PUP)	21	21	79 861 124,64	9 100

Działanie	Poddziałanie	Ilość naborów/konkursów	Liczba wszystkich złożonych wniosków	Liczba podpisanych umów	Wartość podpisanych umów (dofinansowanie PLN)	Ilość osób objętych wsparciem w programie
	Poddziałanie 1.1.2 Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI)	3 (nabory pozakonkursowe PUP)	63	63	223 971 088,41	26 358
1.2	Poddziałanie 1.2.2 Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI)	2 (nabory konkursowe)	281	22	30 804 608,47	2 524
	Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego		140	25	31 164 226,12	2 499

Realizacja działań w ramach POWER przyczyniła się w znaczącym stopniu do poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy osób młodych (w wieku 15-29 lat) pozostających bez pracy, nie uczestniczących w kształceniu, czy szkoleniu (tzw. młodzież NEET) poprzez aktywizację zawodowo-edukacyjną, zawierającą instrumenty i usługi rynku pracy.

6 Fundusz Pracy

Fundusz Pracy jako państwowy fundusz celowy stanowił w 2019 roku podstawowe źródło finansowania przedsięwzięć rynku pracy w Polsce, a tym samym finansowe narzędzie realizacji zadań instytucji rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz łagodzenia skutków bezrobocia. Plan wydatków Funduszu Pracy każdego roku zostaje ujęty w tzw. Planie Finansowym Funduszu Pracy stanowiącym integralną część ustawy budżetowej. Podział środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych odbywał się zgodnie z zarządzeniem Rady Ministrów z 25 sierpnia 2014 roku w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz.U. z 2014 r., poz. 1294).

Rokrocznie Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie dokonuje podziału środków z Funduszu Pracy między powiatowe urzędy pracy. W grudniu 2018 roku uwzględnił w tym procesie kierunki i priorytety określone w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych w 2019 roku.

W 2019 roku dla województwa lubelskiego przyznane zostały środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w wysokości 166 541,6 tys. zł. W wielkości tej ujęto kwotę 103 008,8 tys. zł, przeznaczoną na finansowanie programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach priorytetów inwestycyjnych:

- ✓ 8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020: 44 703,9 tys. zł,
- ✓ 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk zmarginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 – 58 304,9 tys. zł.

Pozostałą część przedmiotowych środków, tj.: 63 532,8 tys. zł stanowiły środki przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (np. prace interwencyjne, staże, szkolenia, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia

stanowiska pracy), przy czym w tej kwocie zostały uwzględnione 2 programy regionalne (Drogi-mosty-rzeki III, Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w woj. lubelskim II) realizowane przez 20 samorządów powiatowych województwa lubelskiego, na łączną kwotę 9 000,5 tys. zł.

Natomiast na inne fakultatywne zadania realizowane przez samorządy powiatowe, w tym m.in. opracowywanie i rozpowszechnianie informacji zawodowych oraz wyposażenie w celu prowadzenia pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy, koszty związane z organizowaniem partnerstwa lokalnego na rzecz rynku pracy, została przyznana kwota 13 730,1 tys. zł.

Środki Funduszu Pracy zostały również przyznane na zadania, które realizowane są przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, w tym m.in. badania, opracowywanie programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy, a także wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców, w kwocie 856,6 tys. zł.

Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy w 2019 roku na poszczególne samorządy powiatowe województwa lubelskiego przedstawione zostały w Tabeli 7.

Tabela 7. Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy w 2019 roku na poszczególne samorządy powiatowe województwa lubelskiego

Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy w 2019 roku w województwie lubelskim – stan na dzień 31.12.2019 r. (zgodnie z informacją finansową przesłaną przez MRPiPS) – w tys. zł.																						
Jednostka	Środki Funduszu Pracy -aktywne podział algorytmem (bez EFS)	Programy EFS – RPO 8i	Programy EFS - PO WER 8ii	Razem aktywne formy	Rezerwa Ministra													Środki fakultatywne			Aktywne Razem (algorytm+rezerwa)	
					Dłużnicy alimentacyjni	Bezrobotni niepełnosprawni oraz bezrobotni ich opiekunowie	Zielone miejsca pracy	Powracający z zagranicy	Luka kompetencyjna	45 plus	Regiony wysokiego bezrobocia	Bezrobotni zamieszkujący na wsi	Programy wynikające z bieżącej diagnozy potrzeb rynku pracy	ARMIR	Długotwale bezrobotni	Aktywizacja bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników	Razem rezerwa Ministra	Środki fakultatywne – podział algorytmem	Inne środki fakultatywne	Razem środki fakultatywne		
Biała Podlaska**	5339,1	4032,3	5259,1	14630,5							400,0				39,2			439,2	1252,0		1252,0	15069,7
Biłgoraj**	2191,2	1537,8	2005,7	5734,7			165,0	3,0	185,7	114,5					21,0			489,2	437,7		437,7	6223,9
Chełm	5326,2	3960,8	5165,8	14452,8							450,0	360,0			32,4			842,4	1220,7		1220,7	15295,2
Hrubieszów**	3232,8	2306,7	3008,5	8548,0							450,0	280,0			31,4			761,4	631,8		631,8	9309,4
Janów Lubelski**	1829,5	1184,7	1545,1	4559,3								200,0			23,5			223,5	390,5		390,5	4782,8
Krasnystaw	2858,3	1922,3	2507,1	7287,7							450,0	200,0			31,4			681,4	611,5		611,5	7969,1
Kraśnik**	3553,6	2503,4	2365,1	9322,1								200,0			32,0			232,0	764,9		764,9	9554,1
Lubartów**	3552,9	2418,5	3154,3	9125,7							400,0							400,0	624,4		624,4	9525,7
MUP Lublin	7324,7	5547,7	7235,6	20108,0	44,4										16,0			60,4	1472,0		1472,0	20168,4
PUP Lublin**	3471,8	2436,4	3177,6	9085,8	200,0	69,0									36,0			505,0	695,1	120,0	815,1	9590,8

Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy w 2019 roku w województwie lubelskim – stan na dzień 31.12.2019 r. (zgodnie z informacją finansową przesłaną przez MRPiPS) – w tys. zł.

Jednostka	Środki Funduszu Pracy -aktywne podział algorytmem (bez EFS)	Programy EFS – RPO 8i	Programy EFS - PO WER 8ii	Razem aktywne formy	Rezerwa Ministra													Środki fakultatywne			Aktywne Razem (algorytm+rezerwa)
					Dłużnicy alimentacyjni	Bezrobotni niepełnosprawni oraz bezrobotni ich opiekunowie	Zielone miejsca pracy	Powracający z zagranicy	Luka kompetencyjna	45 plus	Regiony wysokiego bezrobocia	Bezrobotni zamieszkujący na wsi	Programy wynikające z bieżącej diagnozy potrzeb rynku pracy	ARMIR	Długotrwałe bezrobotni	Aktywizacja bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników	Razem rezerwa Ministra	Środki fakultatywne – podział algorytmem	Inne środki fakultatywne	Razem środki fakultatywne	
Łączna**	1342,8	840,4	1096,1	3279,3										31,4			31,4	304,7		304,7	3310,7
Łuków**	1912,6	1220,4	1591,7	4724,7										47,0			47,0	408,2		408,2	4771,7
Opole Lubelskie**	2173,0	1403,7	1830,8	5407,5							200,0			31,4			231,4	469,3		469,3	5638,9
Parczew**	1062,3	634,8	827,9	2525,0							120,5			23,7			144,2	299,9		299,9	2669,2
Puławy**	2368,4	1555,7	2029,0	5953,1							83,8			23,9			107,7	520,9		520,9	6060,8
Radzyń Podlaski	1385,6	1135,5	1480,9	4002,0							200,0			58,7			258,7	393,1		393,1	4260,7
Ryki**	1869,9	1095,2	1428,5	4393,6							200,0			16,1			216,1	416,1		416,1	4609,7
Świdnik**	2407,5	1595,9	2081,5	6084,9										18,2			18,2	519,2		519,2	6103,1
Tomaszów Lubelski**	2240,4	1475,2	1924,1	5639,7					650,3		200,0			56,0			906,3	478,7		478,7	6546,0
Włodawa**	2027,8	1381,3	1801,6	5210,7							213,0	240,0		24,0			477,0	446,6		446,6	5687,7
Zamość**	6162,5	4515,1	5888,9	16566,5				978,0	490,9		200,0			43,6			1712,5	1272,8		1272,8	18279,0
Razem	63632,9	44703,8	58304,9	166641,6	244,4	69,0	165,0	981,0	1326,9	114,5	2363,0	2884,3	0,0	636,9	0,0	0,0	8785,0	13630,1	120,0	13630,1	175426,6

**PUP-y, które realizują programy regionalne w 2019 roku na łączną kwotę 9 000,5 tys. zł

Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Zmiany jakie zaszły w ostatnim czasie na rynku pracy spowodowały wiele zmian dla pracowników, ale i pracodawców. Współczesna gospodarka, oparta na nowych technologiach i zdobyczach techniki wymuszała na firmach inwestowanie w ciągle poszerzanie i dopasowanie kompetencji swoich pracowników, a także zaktualizowanie ich wiedzy. Niestety specjalistyczne szkolenia i kursy były bardzo kosztowne i nie każdy pracodawca był w stanie sfinansować kształcenie ustawiczne swoich kadr. W związku z tym Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej postanowiło wspomóc pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji ich pracowników poprzez utworzenie Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

KFS to środki Funduszu Pracy, które przeznaczone były na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

W 2019 roku dla województwa lubelskiego zostały przyznane środki na finansowanie kształcenia ustawicznego w ramach KFS w kwocie 9 530,0 tys. zł.

Powiatowe urzędy pracy przyznawały środki KFS na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców:

- ✓ przedsiębiorcom, którzy zatrudniali mniej niż 10-ciu pracowników, a roczny obrót lub bilans firmy nie przekraczał 2 mln euro – wówczas przysługiwał im 100% zwrot kosztów kształcenia pracodawcy i jego pracowników,
- ✓ przedsiębiorcom, którzy zatrudniali więcej niż 10-ciu pracowników – wówczas otrzymywali 80% środków na kształcenie dla siebie i swoich pracowników.

W danym roku na jednego uczestnika całość dofinansowania środkami KFS nie mogła przekroczyć wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Priorytety wydatkowania KFS w 2019 roku:

- ✓ wsparcie zawodowe kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych lub pracowników Zakładu Aktywności Zawodowej,

- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

Priorytety wydatkowania rezerwy KFS w 2019 roku:

- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy.

Tabela nr 8. Podział środków KFS w województwie lubelskim w 2019 roku

Nazwa powiatowego/ miejskiego urzędu pracy	Kwota przyznanego limitu (w tys. zł)	Rezerwa	Kwota przyznanego limitu ogółem (w tys. zł.)
PUP Biała Podlaska	650,0		650,0
PUP Biłgoraj	500,0		500,0
PUP Chełm	650,0		650,0
PUP Hrubieszów	200,0		200,0
PUP Janów Lubelski	300,0		300,0
PUP Krasnystaw	250,0		250,0
PUP Kraśnik	700,0	50,0	750,0
PUP Lubartów	350,0		350,0
MUP Lublin	1100,0		1100,0
PUP Lublin	400,0	120,0	520,0
PUP Łęczna	250,0		250,0
PUP Łuków	450,0	40,0	490,0
PUP Opole Lubelskie	250,0		250,0
PUP Parczew	200,0		200,0
PUP Puławy	480,0		480,0
PUP Radzyń Podlaski*	250,0		234,0
PUP Ryki	200,0		200,0
PUP Świdnik	600,0		600,0
PUP Tomaszów Lubelski	500,0		500,0
PUP Włodawa	250,0	50,0	300,0
PUP Zamość*	1 000,0		1 016,0
Razem	9 530,0	260,0	9 790,0

*W tych urzędach kwoty przyznanego limitu różnią się od kwoty limitu ogółem, w której uwzględnione zostały zwiększenia i zmniejszenia limitu

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia (RPD)

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia (RPD) to corocznie aktualizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie dokument, który określa priorytetowe kierunki związane z zatrudnieniem oraz grupy wymagające wsparcia, a także koordynuje regionalną politykę rynku pracy poprzez wskazanie najistotniejszych działań, które będą podejmowane w województwie w tym obszarze.

Każdy RPD stanowi kontynuację i uzupełnienie działań realizowanych w ramach regionalnych planów działań na rzecz zatrudnienia w poprzednich latach, których problematyka dotyczyła m.in. mobilności na rynku pracy, promocji rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia na obszarach wiejskich, promocji innowacyjnych rozwiązań w zakresie przedsiębiorczości oraz aktywizacji zawodowej młodzieży itd.

Myślą przewodnią RPD/2019 była aktywizacja zawodowa osób młodych w wieku do 30 lat. Wybór obszarów interwencji i celów działań województwa lubelskiego na 2019 r. został dokonany na podstawie analizy aktywności zawodowej osób młodych w województwie lubelskim. Stanowią oni bardzo ważny zasób kadrowy dla rozwijającej się gospodarki województwa.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok koncentrował się na jednym, głównym obszarze interwencji, tj. Aktywizacji zawodowej młodzieży.

Dokument zakładał 3 główne cele:

Cel 1. Promocja kształcenia dualnego.

Dualny system kształcenia, funkcjonujący dzięki ścisłej współpracy oświaty i środowiska pracodawców, jest rozwiązaniem, które z jednej strony daje pracodawcy możliwość wykształcenia przyszłego pracownika zgodnie z własnymi wymaganiami, z drugiej zaś, pozwala młodym ludziom, po zakończeniu nauki, płynnie przejść z roli ucznia do roli pracownika, minimalizując tym samym zagrożenie bycia bezrobotnym. Dualny system kształcenia, na poziomie kształcenia zawodowego, opiera się na jednoczesnym kształceniu teoretycznym i ogólnym (w systemie szkolnym lub formach pozaszkolnych) oraz nauce zawodu organizowanej przez pracodawcę w przedsiębiorstwach. Uczeń pobiera naukę w szkole (jest uczniem), ale równocześnie jest stażystą (praktykantem) – czyli pracownikiem w zakładzie pracy.

Cel 2. Promocja aktywności zawodowej wśród uczniów i studentów.

W Polsce praca młodych, uczących się osób nie była dotąd popularna. Dzisiejszy rynek pracy oczekuje od jego uczestników nie tylko teoretycznej wiedzy, ale przede

wszystkim doświadczenia, dlatego tak ważna jest zmiana myślenia osób młodych i ich otoczenia o pierwszych doświadczeniach zawodowych. By wyjść naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy należy więc podejmować działania zachęcające młodzież do podejmowania, w trakcie odbywania nauki, aktywności zawodowej w formie praktyk czy staży, ale także wolontariatu, które w przyszłości zaowocują „obyciem” na wymagającym rynku pracy.

Cel 3. Wzmacnianie potencjału bezrobotnej młodzieży, w tym osób z kategorii NEET w zdobywaniu i uzupełnianiu kwalifikacji zawodowych, kompetencji, doświadczenia zawodowego oraz poszukiwaniu zatrudnienia i utrzymaniu pracy.

Młodzież generacji NEET, to grupa osób w wieku 15-30 lat, nieaktywna na rynku pracy, pozostająca poza systemem oświaty i szkoleń. Na rynku pracy daje się zaobserwować, iż zjawisko NEET stało się w ostatnich latach poważnym problemem społecznym, który nie powinien pozostać obojętny partnerom działającym na rzecz współczesnego rynku pracy. Polityka zatrudnienia zmierzająca do ograniczenia zjawiska NEET powinna wspierać tę trudną grupę zindywidualizowanym wsparciem doradczym, szkoleniowym i instrumentami pomocnymi w podjęciu zatrudnienia.

RPD/2019 dostępny jest na stronie internetowej WUP w Lublinie: [RPD/2019](#)

Programy regionalne

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie wraz z powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa lubelskiego każdego roku inicjuje i realizuje programy regionalne na podstawie art. 66c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019, poz. 1482, z późn. zm.).

Potrzeba realizacji programów wynikała także z analizy potrzeb lokalnego rynku pracy i zapisana była w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2019 rok dla województwa lubelskiego.

W 2019 roku realizowane były 2 programy regionalne:

- ✓ Drogi-mosty-rzeki III;
- ✓ Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w województwie lubelskim II.

1. Drogi–mosty-rzeki III

Termin realizacji Programu: 1 stycznia 2019 roku – 31 grudnia 2019 roku.

Główne założenia Programu:

- ✓ program adresowany do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy;

- ✓ osoby uczestniczące w programie, zaangażowane były przy pracach związanych z utrzymaniem ładu i porządku w gminach, poprzez porządkowanie terenów zieleni, porządkowanie dróg i przystanków na terenie miast i gmin, sprzątanie rowów przydrożnych, likwidację „dzikich” składowisk odpadów w lasach, przydrożnych rowach, wykonanie nawierzchni żużlowej na drogach do pól i łąk;
- ✓ swym zasięgiem obejmował powiaty województwa lubelskiego, na terenie których gminy i spółki wodne zaplanowały konserwację rzek, kanałów oraz wałów przeciwpowodziowych.

Cele Programu:

- ✓ aktywizacja osób bezrobotnych z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- ✓ poprawa stanu technicznego urządzeń melioracyjnych, mających wpływ na bezpieczeństwo przeciwpowodziowe mieszkańców i infrastruktury terenów położonych w pobliżu dolin rzecznych na terenie województwa, w szczególności poprzez poprawę drożności kanałów i rzek, utrzymanie wód służących rolnictwu, poprawę przejrzystości wody poprzez odmulanie zbiorników wodnych, usunięcie krzaków i porostów z wałów przeciwpowodziowych, przyspieszenie spływu i obniżenie lustra wody, utrzymanie wód służących rolnictwu; zadania konserwacyjne były wykonywane w ramach umów zawieranych ze spółkami wodnymi, ich związkami oraz gminami.

Działania Programu:

- ✓ prace interwencyjne;
- ✓ staże;
- ✓ roboty publiczne.

Liczba osób uczestniczących w Programie: ok. 360.

Środki Funduszu Pracy przeznaczone na realizację Programu: 3 901,6 tys. zł

Przewidywana efektywność Programu:

- ✓ efektywność zatrudnieniowa – 82%;
- ✓ efektywność kosztowa – 13 565,00 zł.

2. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w województwie lubelskim II

Termin realizacji Programu: 1 stycznia 2019 roku – 31 grudnia 2019 roku.

Główne założenia Programu:

- ✓ program adresowany do osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy;
- ✓ propagowanie rozwoju przedsiębiorczości rozumianej jako aktywne włączenie nauki przedsiębiorczości na każdym etapie edukacji;
- ✓ promowanie idei przedsiębiorczości wśród mieszkańców województwa lubelskiego;
- ✓ aktywne wsparcie i pomoc dla osób zainteresowanych podejmowaniem pracy na własny rachunek.

Cele Programu:

- ✓ aktywizacja osób bezrobotnych;
- ✓ zintensyfikowanie przedsiębiorczości lokalnej, co przekłada się w oczywisty sposób na sytuację na rynku pracy – wzrasta zatrudnienie oraz poprawiają się warunki życia mieszkańców.

Działania Programu:

- ✓ szkolenia – indywidualne i grupowe;
- ✓ jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej;
- ✓ staże;
- ✓ refundacja pracodawcom kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy.

Liczba osób uczestniczących w Programie: ok. 300.

Środki Funduszu Pracy przeznaczone na realizację Programu: 5 098,9 tys. zł

Przewidywana efektywność Programu:

- ✓ efektywność zatrudnieniowa – 93%;
- ✓ efektywność kosztowa – 19 000,00 zł.

Tabela nr 12. Wydatkowanie środków w ramach Programów regionalnych w 2019 roku w województwie lubelskim (w tys. zł)

Programy regionalne 2019				
Lp.	PUP	Drogi-Mosty-Rzeki III	Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości II	Razem
		Limit	Limit	
1.	Biała Podlaska	421,1	0,0	421,1
2.	Biłgoraj	135,0	180,0	315,0
3.	Chełm	362,4	133,0	495,4
4.	Hrubieszów	101,5	317,5	419,0
5.	Janów Lubelski	124,0	260,0	384,0

6.	Krasnystaw	353,4	160,0	513,4
7.	Kraśnik	340,0	160,0	500,0
8.	Lubartów	87,9	415,0	502,9
9.	MUP Lublin	0,0	558,7	558,7
10.	PUP Lublin	100,0	400,0	500,0
11.	Łączna	58,0	258,9	316,9
12.	Łuków	212,4	211,0	423,4
13.	Opole Lubelskie	151,0	309,4	460,4
14.	Parczew	64,0	223,1	287,1
15.	Puławy	70,4	400,0	470,4
16.	Radzyń Podlaski	0,0	0,0	0,0
17.	Ryki	233,4	300,0	533,4
18.	Świdnik	273,5	187,0	460,5
19.	Tomaszów Lubelski	440,6	0,0	440,6
20.	Włodawa	158,4	184,0	342,4
21.	Zamość	122,9	533,0	655,9
Razem		3 809,9	5 190,6	9 000,5

Zatrudnianie młodocianych

Pracodawca, który zatrudnia pracowników młodocianych w celu przygotowania zawodowego, może uzyskać refundację wypłaconych im wynagrodzeń oraz opłaconych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne. O refundację mogą wystąpić pracodawcy, jeśli zatrudniają młodocianych w zawodach określonych w wykazie zawodów refundowanych oraz spełniają warunki do prowadzenia przygotowania zawodowego w zakresie wymagań zawodowych i pedagogicznych określonych w przepisach regulujących odbywanie przygotowania zawodowego.

„Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego” opracowany został zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 r., poz. 1248, z późn. zm.), na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie klasyfikacji i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2018 r., poz.227), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. z 2016 r., poz.2094) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. z 2017 r., poz. 622, z późn. zm.), a także w oparciu o konsultacje społeczne.

Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 22 grudnia 2019 roku Uchwałą Nr CIX/2236/2019 zatwierdził „Wykaz zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych

pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego”.

Przedmiotowy wykaz został opublikowany w dniu 17 lutego 2020 roku w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego pod pozycją 1229.

Od dnia 1 września 2020 roku uzyskuje moc obowiązującą.

Partnerstwo lokalne

Wydział Polityki Rynku Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie w 2019 roku był zaangażowany w realizację założeń dotychczas zawiązanych partnerstw, tj. „Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji poradnictwa zawodowego w województwie lubelskim” oraz „Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji znaczenia zatrudnienia i przedsiębiorczości w województwie lubelskim”. Zadania wynikające z zapisów porozumień realizowane były m.in. poprzez rozpowszechnianie publikacji: „Edukacyjno-zawodowy Niezbędnik dla rodziców i uczniów szkół podstawowych” w szkołach województwa lubelskiego oraz „Niezbędnik Pracodawcy – oferta urzędów pracy i Niezbędnik Pracodawcy - kształcenie dualne” wśród pracodawców w województwie lubelskim.

Wydawnictwo pt. „Edukacyjno-zawodowy Niezbędnik dla rodziców i uczniów szkół podstawowych” wydawane jest cyklicznie, co roku uaktualniane oraz przekazywane do nauczycieli/doradców zawodowych ze szkół partnerskich, którzy z kolei rozprowadzają Niezbędniki wśród rodziców. Zawiera informacje, wskazówki i praktyczne porady na temat wspierania młodego człowieka w procesie rozwoju edukacyjno-zawodowego.

Publikacja „Niezbędnik Pracodawcy – oferta urzędów pracy” prezentuje usługi i instrumenty rynku pracy skierowane do pracodawców. W sposób przystępny wskazane są formy wsparcia wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Zawiera przydatne informacje dla pracodawców, którzy:

- ✓ szukają pracowników i stażystów;
- ✓ chcieliby uzyskać refundację kosztów wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, np. urządzenia, maszyny;
- ✓ szukają możliwości obniżenia kosztów zatrudnienia;
- ✓ chcą częściowego dofinansowania przy zatrudnieniu bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych;
- ✓ szukają finansowania, zamówionego, bo ściśle dopasowanego do stanowiska pracy, szkolenia swoich przyszłych pracowników lub pożyczek na utworzenie stanowisk pracy;
- ✓ są zainteresowani wsparciem kształcenia ustawicznego, czyli Krajowym Funduszem Szkoleniowym;
- ✓ potrzebują pomocy jaką służy Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- ✓ i wiele innych.

„Niezbędnik Pracodawcy – kształcenie dualne” to nasze najnowsze wydawnictwo. Przygotowując je urząd kierował się ideą tworzenia przestrzeni dla nowoczesnego szkolnictwa branżowego, odpowiadającego na potrzeby gospodarki. Kształcenie dualne stanowi połączenie teoretycznej nauki z praktyką nabytą u pracodawcy.

Celem było zaprezentowanie kształcenia dualnego jako formy dającej wiele wymiernych korzyści zarówno pracodawcy, jak i pracownikowi (uczniowi). Informacje zawarte w publikacji stanowią pomoc i wsparcie w procesie podejmowania decyzji o realizacji kształcenia dualnego w firmie.

W „Niezbędniku” omówiono również system kształcenia dualnego, ale także praktyczne informacje, np. o podpisywaniu umów, urloпах, wynagrodzeniach, refundacji wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz wzory stosowanych dokumentów.

Fundusz Pracy jako państwowy fundusz celowy stanowił w 2019 roku podstawowe źródło finansowania przedsięwzięć rynku pracy w Polsce, a tym samym finansowe narzędzie realizacji zadań instytucji rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz łagodzenia skutków bezrobocia. Rokrocznie Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie dokonuje podziału środków z Funduszu Pracy między powiatowe urzędy pracy. W grudniu 2018 roku uwzględnił w tym procesie kierunki i priorytety określone w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych w 2019 roku.

W 2019 roku dla województwa lubelskiego przyznane zostały środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Środki Funduszu Pracy zostały również przyznane na zadania, które realizowane są przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, w tym m.in. badania, opracowywanie programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy, a także wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców.

7 Polityka informacyjna

Wizerunek ma kluczowe znaczenie w funkcjonowaniu organizacji. Sprawą bezdyskusyjną staje się więc ustalenie narzędzi komunikacyjnych dla systematycznych i długofalowych działań zmierzających do optymalizacji zarządzania polityką informacyjną oraz promocyjną. Realizacja strategii komunikacyjnej opierać się powinna o sprawne działanie komórki PR, której właściwe ulokowanie w strukturze organizacyjnej i odpowiedni zakres kompetencji ułatwia osiąganie celów wizerunkowych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w 2019 r. wdrożył szereg rozwiązań mających na celu usprawnienie komunikacji wewnętrznej. Sprawna komunikacja wewnętrzna determinuje jakość i aktualność informacji kierowanych na zewnątrz. W tym celu podjęte zostały nowe przedsięwzięcia służące dzieleniu się z opinią publiczną rzetelną i potrzebną wiedzą z obszaru działalności WUP. Mając na względzie fakt, iż celem polityki informacyjnej całej administracji publicznej jest uzyskanie zrozumienia i akceptacji społecznej dla zadań i działań przez nią podejmowanych przystąpiono do opracowania wewnętrznych regulacji w tym zakresie. Założono również, że polityka informacyjna Urzędu rozumiana jako całokształt działań związanych z informowaniem opinii publicznej o aktywnościach Urzędu oraz kształtowaniem jego pozytywnego wizerunku jest nieodłącznym elementem wspomagającym proces osiągnięcia wyznaczonych i przyjętych do realizacji celów samorządu województwa. Działania podjęte w tym obszarze dotyczyły przede wszystkim pracy nad jakością i celowością wytwarzanych informacji, poszukiwaniu nowych kanałów i technik przekazu, doboru grup docelowych oraz nadanie informacji atrakcyjnego i estetycznego image'u. Od 3 miesięcy wszystkie materiały drukowane i publikacje WUP opatrzone są kodem QR odsyłającym zainteresowanego bezpośrednio do elektronicznej wersji dokumentu. Taka forma promocji i dystrybucji informacji jest nie tylko oszczędna, lecz również w sposób znaczący poszerza grono jej odbiorców.

Ewolucja publicznych służb zatrudnienia, jak również zakres zadań stojących przed urzędami pracy dały podstawę do opracowania nowego logotypu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie oraz stworzenia na jego podstawie Systemu Identyfikacji Wizualnej. Punktem wyjścia w projekcie jest ukazanie w sygnecie otwartych drzwi, które symbolizują powszechny dostęp do usług i instrumentów wsparcia regionalnego rynku pracy. Urząd zaprasza do siebie, ale również wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom klientów. Zaprojektowane logo i księga znaku zapewnić ma spójność oraz ujednoczenie wizerunku Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie. Warto podkreślić, że kolorystyka nowego logotypu WUP jest zbieżna z kolorystyką symboli województwa lubelskiego.

Biuletyn informacyjny „Lubelskie na rynku pracy”

Jednym z aspektów działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie w 2019 roku było opracowanie, wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia i innych partnerów rynku pracy, dla osób bezrobotnych i pracodawców. Funkcje te spełniał biuletyn informacyjny „Lubelskie na rynku pracy”.

Periodyk przedstawiał aktualne wydarzenia związane z działalnością urzędu, problemy i potrzeby lokalnego rynku pracy oraz możliwości jego poprawy. Biuletyn stanowił katalog wskazówek dla osób poszukujących pracy oraz informacje dotyczące działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie, w odniesieniu do poszczególnych wydziałów urzędu.

Archiwalne numery Biuletynu znajdują się na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie: [Publikacje Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie](#)

Zapraszamy do lektury.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (RPO WL)

Priorytetowym celem Strategii Komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 jest wspomaganie wykorzystywania środków z Regionalnego Programu Województwa Lubelskiego dla realizacji celów rozwojowych regionu. W 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie poprzez działania informacyjno-promocyjne spełniał cel priorytetowy ww. jak również cele szczegółowe, tj.

- wspierał beneficjentów programu w realizacji projektów,
- zapewniał mieszkańcom województwa lubelskiego informację na temat projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich,
- aktywizował mieszkańców województwa lubelskiego w ubieganiu się o wsparcie z Funduszy Europejskich w ramach programu,
- zapewniał szeroką akcję informacyjną dla mieszkańców w kierunku działań rozwojowych realizowanych przy pomocy Funduszy Europejskich w województwie lubelskim.

Realizację celu nadrzędnego oraz celów szczegółowych zapewniała działalność Punktu Kontaktowego RPO oraz Mobilnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w WUP oraz organizowane przez WUP spotkania informacyjne dla potencjalnych wnioskodawców oraz beneficjentów. We wszystkich materiałach i realizowanych działaniach informacyjno-promocyjnych WUP w Lublinie pamiętał o stosowaniu zasad dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Prowadzone w 2019 roku działania informacyjno-promocyjne w obszarze RPO WL 2014-2020 przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie miały na celu upowszechnienie informacji skierowanych do konkretnych, zdefiniowanych grup docelowych: potencjalnych wnioskodawców, dla których ogłaszane były konkursy oraz beneficjentów już realizujących projekty, a także dla potencjalnych uczestników projektów, jak również uczestników projektów.

Działania informacyjno-promocyjne prowadzone były przez:

- stronę internetową Serwis Regionalnego Programu Województwa Lubelskiego . Każdy potencjalny wnioskodawca lub też beneficjent mógł sprawdzić obowiązującą dokumentację, terminy organizowanych spotkań informacyjnych dotyczących konkretnych działań, czy też sprawdzić numery telefonów w sprawie konsultacji;
- Punkt Kontaktowy RPO oraz Mobilny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w WUP, znajdujący się przy ul. Obywatelskiej 4 w Lublinie. Konsultanci Punktu Kontaktowego

RPO oraz Mobilnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego WUP udzielali rzetelnych informacji na wszelkie pytania zainteresowanych, drogą telefoniczną jak również mailową, a także w siedzibie Beneficjenta. Świadczyć może o tym liczba odpowiedzi na pisma przesyłane drogą mailową bądź pocztową, jak również 116 spotkań głównie w siedzibie WUP;

- uczestnictwo Dyrekcji WUP oraz konsultantów z Punktu Kontaktowego RPO i Mobilnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego WUP w spotkaniach i konferencjach, na które zostali zaproszeni przez organizatorów, by udzielać informacji na temat możliwości wsparcia unijnego dla potencjalnych beneficjentów. Łącznie przedstawiciele WUP wzięli udział w 17 spotkaniach w 2019 roku;

- szkolenia dla potencjalnych beneficjentów oraz beneficjentów organizowane przez WUP.

W 2019 r. WUP zorganizował 4 szkolenia dla potencjalnych beneficjentów i 9 dla beneficjentów wszystkie dotyczyły działań realizowanych przez WUP czyli z obszaru rynku pracy oraz włączenia społecznego;

- zaangażowanie i czynny udział w VI edycji Dni Otwartych Funduszy Europejskich, w tym w ramach Miasteczka Funduszy Europejskich w Lublinie. Dzięki temu eventowi informacyjno-promocyjnemu zwiększyła się świadomość mieszkańców o wpływie funduszy unijnych na rozwój regionu;

- kampanię promocyjno-informacyjną dotyczącą dofinansowań z Unii Europejskiej. Kampania prowadzona i koordynowana była przez Departament Zarządzania RPO w UMWL w telewizji i radiu. WUP także brał udział w wydarzeniu (w 2019 roku WUP koordynował merytorycznie materiały do nagrań: 2 emisje w telewizji regionalnej oraz 1 audycja radiowa). Emisje telewizyjne stanowiły przykłady aktywizacji osób oddalonych od rynku pracy, dodatkowo audycja radiowa informowała słuchaczy o naborze wniosków o dofinansowanie, które na dany czas miały miejsce (Działanie 9.1 Aktywizacja zawodowa).

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie 9 października 2019 r. był organizatorem konferencji pt. „Włączony potencjał – na drodze do zatrudnienia”, która odbyła się w Lubelskim Centrum Konferencyjnym w Lublinie. Konferencja została objęta Patronatem honorowym Marszałka Województwa Lubelskiego oraz patronatami medialnymi: Dziennik Wschodni, Nowy Tydzień w Lublinie, Radio Centrum, Polskie Radio Lublin, Radio FREE, TVP3 Lublin. Celem konferencji było przedstawienie realizowanych działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców województwa lubelskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 (RPO WL). Konferencja poświęcona była zagadnieniom dotyczącym osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, wykluczonym bądź zagrożonym wykluczeniem społecznym. „Dobre praktyki”,

wsparcia projektowego uczestnikom konferencji przedstawili beneficjenci realizujący projekty w ramach RPO WL 2014-2020. Była to cenna wymiana informacji i doświadczeń pomiędzy instytucjami, które realizują projekty wspierające osoby na płaszczyźnie aktywizacji społecznej i zawodowej. Uczestnikami konferencji byli m.in. przedstawiciele instytucji realizujących projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 (RPO WL 2014-2020), przedstawiciele instytucji działających w obszarze rynku pracy oraz włączenia społecznego, przedstawiciele instytucji rządowych i samorządowych, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, przedstawiciele oświaty, uczelni wyższych, studenci oraz osoby zainteresowane działaniami realizowanymi przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w obszarze RPO WL 2014-2020.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020

Cel główny Strategii komunikacji PO WER stanowi iż, Komunikacja Funduszy Europejskich wspomaga wykorzystanie środków z PO WER w celu zwiększenia dostępu do wiedzy, podniesienia poziomu edukacji i tworzenia warunków rozwoju społecznego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie realizował przedmiotowy cel główny, jak i wynikające z niego cele szczegółowe poprzez:

1. aktywizację potencjalnych beneficjentów i potencjalnych uczestników projektów PO WER do ubiegania się o wsparcie z FE,
2. wspieranie beneficjentów PO WER w realizacji projektów,
3. zapewnienie społeczeństwu informacji na temat projektów współfinansowanych z FE w ramach PO WER,
4. zapewnienie szerokiej akceptacji społecznej dla działań rozwojowych realizowanych przy pomocy Funduszy Europejskich (Cel monitorowany w ramach horyzontalnej Strategii komunikacji polityki spójności na lata 2014 – 2020).

Działania prowadzone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w 2019 r. były zgodne ze Strategią komunikacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 oraz Rocznym planem działań informacyjnych i promocyjnych na 2019 rok. Były one adresowane przede wszystkim do Beneficjentów (faktycznych i potencjalnych), Uczestników projektów/ostatecznych odbiorców wsparcia, a także odbiorców rezultatów rozumianych jako szeroko pojęta opinia publiczna.

Do głównych zadań WUP w Lublinie w zakresie informacji i promocji należało w ramach działań i poddziałań PO WER m.in.

- prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych skierowanych do beneficjentów i potencjalnych beneficjentów oraz uczestników i potencjalnych uczestników projektów w zakresie realizowanych działań,
- zapewnienie informacji dla potencjalnych beneficjentów, z uwzględnieniem dostępności elektronicznych i innych usług komunikacyjnych w zakresie naboru wniosków o dofinansowanie,
- zapewnienie, na zasadzie komplementarności z IZ, działań edukacyjnych dotyczących programu dla pracowników zaangażowanych w jego realizację oraz potencjalnych beneficjentów i beneficjentów,
- wspieranie beneficjentów w zakresie prawidłowej realizacji projektów, w tym wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych.

We wszystkich działaniach komunikacyjnych WUP w Lublinie zapewnił dostęp do informacji osobom z niepełnosprawnościami.

Działania informacyjno-promocyjne prowadzone były poprzez:

- prowadzenie i bieżące aktualizowanie serwisu internetowego poświęconego PO WER wdrażanego przez WUP w Lublinie: PO WER WUP Lublin – liczba odwiedzin 311543,
- prowadzenie punktu informacyjnego pod adresem ul. Lubartowska 74 A. Działanie obejmowało udzielanie informacji osobiście oraz za pośrednictwem: e-maila, telefonu. Punkt informacyjny udzielał informacji o PO WER osobom zainteresowanym uczestnictwem w projektach, potencjalnym uczestnikom projektów i wnioskodawcom, realizatorom projektów,
- stworzenie bazy pracodawców/instytucji, które w ramach realizacji projektów PO WER tworzą miejsca pracy (staże) dla uczestników projektów PO WER. Baza została wykorzystana w celu rozesłania kalendarzy oraz listu intencyjnego kierowanego do 500 przedsiębiorców zatrudniających osoby młode (uczestników projektów PO WER), zapraszającego do dalszej współpracy,
- w ramach działań edukacyjnych zorganizowano i przeprowadzono szkolenia. Zorganizowano 1 szkolenie dla potencjalnych beneficjentów oraz 7 szkoleń dla beneficjentów realizujących projekty POWER,
- spotkania informacyjno – edukacyjne na temat PO WER przeprowadzane na terenie szkół i uczelni w woj. lubelskim dla uczniów ostatnich klas oraz studentów. Łącznie zorganizowano 7 spotkań,

- organizację spotkań wyjazdowych informacyjno – promocyjnych na temat aktywizacji osób młodych w ramach PO WER. Spotkania wyjazdowe w miastach powiatowych woj. lubelskiego gdzie odnotowano największą liczbę osób młodych pozostających bez zatrudnienia. Zorganizowano 2 spotkania,
- zapewnienie i obsługa stoiska informacyjno – promocyjnego (mobilny punkt informacyjny) z materiałami dotyczącymi programu PO WER dla uczestników wydarzeń oraz udział pracowników Wydziału PO WER w roli panelistów. Łącznie przedstawiciele WUP wzięli udział w 27 spotkaniach,
- udział w VI Edycji Dni Otwartych Funduszy Europejskich poprzez zapewnienie stoiska informacyjno-promocyjnego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020,
- działania w prasie polegające na przygotowaniu i publikacji 20 artykułów oraz działania w internecie poprzez umieszczenie 28 banerów informacyjnych na stronach internetowych lokalnej prasy. W wyniku działań społeczeństwo dowiedziało się o działaniach w ramach PO WER, o możliwościach otrzymania wsparcia z PO WER, grupie docelowej, formach wsparcia,
- zorganizowanie w dniu 16 września 2019 r. konferencji pt. „Młodzi z PO WER-em na lubelskim rynku pracy”. Głównym celem konferencji było przedstawienie dotychczasowych działań prowadzonych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) na rzecz zwiększenia możliwości zatrudnienia osób do 29 roku życia, w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu. Konferencja była platformą wymiany informacji i doświadczeń (podczas 3 paneli dyskusyjnych) pomiędzy instytucjami, które w swoich działaniach wspierają osoby młode na rynku pracy, pracodawcami zatrudniającymi osoby młode dzięki wsparciu ze środków Programu, jak również młodymi przedsiębiorcami, którzy uzyskali pomoc finansową na podjęcie działalności gospodarczej. Łącznie w konferencji uczestniczyły 202 osoby.

8

Podsumowanie

Z analizy danych zawartych w niniejszym dokumencie wynika, iż od 2014 roku do końca 2019 roku była systematyczna poprawa sytuacji na rynku pracy i spadek liczby osób bez zatrudnienia. W końcu 2019 roku liczba bezrobotnych w województwie lubelskim wyniosła 69 379 osób, czyli w skali roku spadek wyniósł 5 070 osób (tj. o 6,8%; rok wcześniej było to 8,3%). Pierwsze dane jakimi dysponuje Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie pokazują, iż w lutym 2020 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie lubelskim wyniosła 72 227 osób i była niższa o 1 089 osób (tj. o 1,5%) w porównaniu ze styczniem 2020 roku i o 5 034 osoby (tj. o 6,5%) niższa niż w lutym 2019 roku.

Region nasz pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2019 plasował się na 3 pozycji wśród innych województw (patrzac od największej liczby bezrobotnych).

O zachodzących zmianach jakie nieustannie dokonywały się na rynku pracy świadczy również kształtowanie się udziału bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo, czyli stopa bezrobocia. Poziom tego wskaźnika ściśle wiąże się z liczbą bezrobotnych. Gdy mamy do czynienia ze spadkiem rejestrujących się osób także stopa bezrobocia spada i odwrotnie – przy wzroście liczby bezrobotnych rośnie stopa bezrobocia. W końcu 2019 roku stopa bezrobocia wyniosła 7,4% i była niższa niż w końcu 2018 roku o 0,6 pkt procentowego.

Jeżeli chodzi o powiaty to od lat najniższą stopę bezrobocia odnotowuje się w powiecie biłgorajskim, a najwyższą w powiecie włodawskim i chełmskim.

Opracowując analizę nie sposób nie wspomnieć o tym, że bez aktywnej i przede wszystkim efektywnej pomocy osobom pozostającym bez zatrudnienia, ze strony Miejskiego i Powiatowych Urzędów Pracy, nie byłaby możliwa poprawa sytuacji na rynku pracy. Świadczą o tym informacje umieszczone w publikacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pn. „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w roku 2018”. Z danych zawartych w ww. dokumencie wynika, iż województwo lubelskie wśród wszystkich województw uzyskało **efektywność zatrudnieniową dla aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu – 84,14%**, w skali kraju efektywność zatrudnieniowa wyniosła 84,96%.

Poza tym nasze województwo:

- zajmuje **2 miejsce** wśród 16 województw pod względem **efektywności zatrudnieniowej po stażach** (86,96%);

- zajmuje **4 miejsce** wśród 16 województw pod względem **efektywności zatrudnieniowej po robotach publicznych** (93,11%);

Warto w tym miejscu wspomnieć także o tym, iż województwo lubelskie **osiągnęło efektywność kosztową dla aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu** w kwocie 9 350,52 zł, w skali kraju efektywność kosztowa wyniosła 10 286,42 zł.

Mówiąc o zauważalnej zmianie na rynku pracy nie sposób pominąć informacji o znacznych środkach z Unii Europejskiej, które przyczyniły się do poprawy sytuacji na rynku pracy, jakie Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie otrzymał na współfinansowanie działań związanych z rynkiem pracy. Wiele realizowanych projektów miało na celu zwiększenie liczby zatrudnionych, podniesienie kwalifikacji osobom z niskim wykształceniem czy uruchomieniem nowych działalności gospodarczych. Dzięki oferowanym działaniom zwiększyła się mobilność zawodowa mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów rynku pracy. Należy przy tym dodać, iż pomimo dysponowania przez samorządy powiatowe funduszami na aktywizację osób oddalonych od rynku pracy, coraz częściej pojawiają się problemy przy rekrutowaniu uczestników projektów czy przy zatrudnianiu ze względu na obawy przed utratą świadczeń społecznych.

Dość duży wpływ na sytuację na rynku pracy miało również wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zarówno będących powyżej 50. roku życia, jak i młodych do 30. roku życia. Pracodawcom natomiast umożliwiły obniżenie kosztów pracy dzięki dofinansowaniu zatrudniania bezrobotnych.

W 2019 r. pomimo zauważalnej poprawy na wojewódzkim i krajowym rynku pracy pracodawcy napotykali na coraz większe trudności ze znalezieniem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Dlatego korzystnym rozwiązaniem w tej sytuacji było krótkoterminowe zatrudnienie cudzoziemców. W przypadku województwa lubelskiego ok. 85% pracowników obcokrajowców stanowili obywatele Ukrainy. To oni zazwyczaj redukowali braki pracownicze w gospodarstwach domowych, a także w sektorze budowlanym, rolniczym, transporcie i handlu. Cudzoziemcy zatrudniani w dobrze opłacanych zawodach stanowili jednak niewielki odsetek wśród pracujących, a zdecydowana większość to wykwalifikowani robotnicy i osoby wykonujące proste prace.

Podsumowując, na systematyczną poprawę sytuacji na rynku pracy województwa lubelskiego miało wpływ wiele czynników, m.in. zmiany gospodarcze, edukacyjne czy realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Nie bez znaczenia było również upowszechnianie doradztwa zawodowego w regionie, jak również wzrost aktywności instytucji szkoleniowych, które obok sektora edukacji zwiększyły dostęp do aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa lubelskiego.